

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 19. (79.) évf.

4. szám. 2009 április

Ára: 1,50 lej

A hétköznapok, azokból több van, tudod

Az ünnep azt a lényegét sűriti, amelyet a hétköznapokban kell megélni.

Ezt ismerte fel (és egyben félre) az a középiskolai osztálytársam, aki néhány éve a következő mondatokkal keresett meg: „Az ünnepeket túl képmutatónak érzem: mintha tele lennének erőltetett jókedvvel és kényszermosollyal. Valótlanul átfestik a hétköznapos tapasztalást, amihez aztán a mindennapi életnek semmi köze nincs. Például ott van karácsony: az emberek mintha szeretettengerben fürödnének, aztán úgy élnek a mindennapjaikat, mintha nem is létezne szeretet. Vagy ott van a húsvét: az örök élet hitét ünneplik, aztán úgy tesznek a mindennapokban, mintha kapzsiságra kaptuk volna véges időnkét; mintha a halállal minden véget érne, s amíg élünk, hát jól éljünk... Márpedig a hétköznapokból több van, tudod.” (És tudtam, mert Horváth Attila kiváló dalszövegei kitörölhetetlenül összekapcsolódtak az én ifjúkorommal is.)

Mi tagadás, sok igazság van mindebben. Hétköznap több van. De hogy a hétköznapokat az ünnep *valótlanul* festené át? Mi van, ha épp ellenkezőleg áll a dolog: a hétköznapok legmélyebb *valóságát*, igaz tartalmát állítják eléink az ünnepek? Mégpedig olyan töményen és félreérthetetlenül, hogy az ünnepre nem hangolt lelkünk számára akár csepegősnek, giccsesnek is tűnhet. Jó esetben ébresztőnek, felrázóznak. Az ünnep nem önmagáért van, hanem épp a hétköznapért. Minden ünnep sűrítve jelenít meg egy-egy olyan tartalmat, amely életté nemesíti az életet. És mikor, ha nem a hétköznapokban, amikor az életünk túlnyomó része zajlik?

Aki látja az ünnep és hétköznap közös égi akaratból való fakadását és összetartozását, az tudja, hogy az ünnep olyan idő, amikor az ég közelebb van a földhöz. Ennek a közelségnek a felmutatása a lelkész feladata, mert a lelkész az ünnep óra: feladata, hogy az embereket segítse ünnepelni, azaz Isten idejében elidőzni. És ennek a közelségnek az átélése a hétköznapok igazi kihívása. És egyben rendeltetésük betöltése.

Ezt a „lényegét”, „másságot” úgy a legegyszerűbb megérteni, ha arra gondolunk, hogy szinte minden nap ugyanazokat a dolgokat tesszük: kivesszük, elvisszük, visszahozzuk, felkelünk, leülünk. Ugyanazokon a helyeken hányszor eljártunk már? Ugyanazokkal az emberekkel hányszor beszélünk? És mégis csak hányszor történt valami, ami élménnyé vált. Csak néha telt meg a mindennapi pillanat olyan tartalommal, amelyet már soha senki nem vehet el tőlünk. És amely mindig olyan elevenséggel él bennünk, mintha csak az imént történt volna... A pillanatok, amelyekre úgy emlékszünk, hogy ezekért érdemes volt élni.

Ezt a görögök *kairosznak* nevezik, olyan időnek, amikor az ember saját személyes, egyszeri és megismételhetetlen létének értelméhez közel került, valamit saját rendeltetéséből átél. Ezt gondosan megkülönböztették a lineáris időtől, a *kronosztól*, amelyet kronométerrel, azaz óraszerkezettel mérünk.

Az ünnep közösségi kairosz: Istentől rendelt idő, amelyben a közös emberi létértelemből megsejthető, felismerhető a saját emberi létértelmünk. Az ünnepben felismerhető, hogy hétköznapos élethelyzeteimben viselkedésem által hogyan lehetek az az egyszeri és megismételhetetlen ember, akinek lennem kell. Milyen tartalmak önmagam általi érvényesítésével valósíthatók meg olyan értelmet egy adott konkrét helyzetben, amelynek megvalósítása csak és kizárólag általam jöhet létre.

Lincoln szavait idézve: „a legvégén nem az fog számítani, hogy mennyi év volt életedben, hanem hogy mennyi élet volt éveidben”.

Minden kedves Olvasójának boldog húsvétot és szép tavaszt kíván az Unitárius Közlöny szerkesztősége.

Karácsony emlékeztet, hogy szeretet nélkül semmit nem érdemes tenni. Húsvét: hogy életem örök, és minden tettemért elszámolással tartozom. Pünkösd: hogy nincs olyan pillanat, amelyet Isten jelenléte nem hat át, csak lelki Erőterét át kell engednem életemen.

És ez ismétlődik minden évben, mert kell, hogy így legyen: hisz „hétköznap, az több van, tudod”. Évente ismétlődik, és mégis mindig más. Mert én magam sosem vagyok ugyanaz: azóta gyermekem született, házat építettem, elveszítettem sze-

folytatás a 4. oldalon

Czire Szabolcs

Húsvétől pünkösdig – és mindenkor Lélektől vezetve

Nagypéntek fájdó emléke után mindig felragyog a diadalmas húsvéti hit, és győz, mindig győz az élet a halál felett. Mert húsvét azt jelenti: mindig van folytatás, van *tovább*, van *fölfelé*, Isten felé, van élet, örök élet.

Életünk nagypéntekjein, magányunkban, veszteségeinkben, amikor magunkra maradunk, s álmatlan éjszakákon a félelem fojtogató takaróként nehezedik ránk, csak ebben a hitben, ezzel a fegyverrel harcolhatunk, mert a hit segít abban, hogy ne úgy fogadjuk a halált, mint életünk teljes, végleges megsemmisítőjét, hanem mint beteljesítőjét, végérvényes elkészítőjét, mint örök hazatérést, otthonra találást Istennél, gondviselő Atyánknál. Halálunk után a test porrá lesz, mint azelőtt volt, de lelkünk tovább él Istenben, akitől soha el nem szakadt – hangzik el, szinte minden temetési szolgálatom alkalmával, a jól ismert biztatás úgy, ahogy írva van: „A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.” (Préd 12,7).

Mindannyiunkat előbb vagy utóbb magával ragad a gondolat: vajon milyen álmom vár a koporsó párnáján túl, vagy egyáltalán álmom-e vagy valóság az, amit a gyász fátylain keresztül meglát, megsejt a vergődő emberi szív, megérez belőle valamit, ami mégis sok, de amit szavakban kifejezni, megfogalmazni nem tud, mert ez a világ csupán a szív vágyakozása és sejtelve előtt nyílik meg. Bármilyen macacsul szoktuk is hajtogatni, hogy semmit sem tudunk pontosan túlvilági sorsunkról, az emberi elme mégis csodálatos, önmegnyugtató világot kreál az odaától.

Titkon mindannyian reméljük a folytatást... s olyannak reméljük, amilyennek életünk során megálmodjuk: a szegény majd gazdagságot remél, az éhező a bőség kosaráról álmodik, a megkeseredett, megkínzott pokolra kívánja ellenségeit, s ő maga már csak azért él, hogy ha eljön az idő, kinyíljék neki a mennyország kapuja.

A halál utáni élet nem élet, hanem lét és állapot Istenben. Az, hogy mit képzel el az ember, mindenkinek a saját belső titka, vágya. Metaforákkal, emberi módon megpróbáljuk körülírni – ki-ki vágya és tehetsége szerint – ezt a világot, de a magam számára a két örök érvényű apostoli figyelmeztetés az, ami szem előtt tar-

tandó: „Amiket szem nem látott, fül nem hallott és emberek szíve meg sem gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknak” (1Kor 2,9), és „meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem elkövetkezendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakíthat el minket Istennel 'szerelmétől'” (Róm 8,28–39).

Hiszem, hogy ez a húsvéti hit, az élet megszakíthatatlanságában való megbizonyosodás tartotta egybe a megtört és megkeseredett tanítványokat, és ez a reménység imádkoztatta őket akkor is, az aratás ünnepén, amikor – ahogy a Szentírás tudósít – hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt. Azután mintha tűz áradt volna szét közöttük, mintha lángnyelvek szálltak volna le rájuk. Megteltek erővel. Nem maradtak a házban, hanem

*„Veszték erőt, minekutána a Szent Lélek eljön reátok”
(ApCsel 1,8)*

kimentek az utcákra. Az előbbi zúgást hallva rengetegen összefutottak. Ekkor az apostolok a sokféle néphez különös módon szóltak. Mindenki a saját anyanyelvén hallotta, amit Isten fenséges és nagyszerű dolgairól mondtak. Pedig mennyiféle nemzet volt ott együtt, akik igen elcsodálkoztak, hogy vajon mi lehet ez, és gúnyolódtak, talán édes bortól részegedtek meg. Ekkor előlépett a tanítványok közül Péter, és úgy prédikált nekik, hogy szíven találta őket a szó, az erő, a bizonyosságtétel, a Lélek, s azon a napon mintegy háromezren megkeresztelkedtek és csatlakoztak Jézus tanítványaihoz.

Ezután már együtt vettek részt az imádkozásban, a közösségben, a tanításban, a kenyér megtörésében. Az első gyülekezet napról napra növekedett a hozzájuk csatlakozókkal. Közös volt mindenük. Tiszta szívvel és boldogan dicsérték Istent. Az emberek csodálták és kedvelték őket.

Ugye ismerős, Testvéreim, a történet? Az Egyetemes Keresztény Egyház születésének, születésnapjának története, leírása. S bár a születésnap piros betűs ünnepek életünkben, várva várjuk a felvirradtát, készülünk rá, vágyjuk szeretteink, barátaink, ismerősök érkezését, hogy együtt ün-

nepeljünk, elfűjjük az ünnepi torta gyertyáit, és kívánjunk valami szépet, akkor, ha beköszönt pünkösd ünnepe, miért is ne nevetnének fel boldogan és ujjongva, miért ne vághatnánk fel azt a képzeletbeli nagy tortát, és kívánnánk őszintén boldog születésnapot, és lennének mi is együtt az imádkozásban, a közösségben, a tanításban, a kenyér megtörésében és tiszta szívvel és boldogan dicsérnék Istent, hogy megtartott bennünket a mi kereszténységünkben? Az emberek pedig csodálnának – és hadd csodáljanak!... Mert ez, ugye, természetes egy közösségben, ahol a szeretet az összekötő kapocs Isten és ember szeretetében és szolgálatában?

Talán nem vettük a Lélek erejét úgy, ahogy az „első háromezer”? Talán csak a formáság az, ami megmaradt kereszténységünkben? Netalán kikopott a Lényeg? Akkor mi értelme? Mert ha Lélek nincs, akkor minden haldoklik, halódik és meghal!

Van templomunk, van vallásoskodás, vannak ceremóniák, liturgiák, énekek, imádságok, van Bibliánk, de mi értelme, ha nincs benne az élet, a Szentlélek ereje,

a megtartó, összetartó, bátorító, vigasztaló és igazán őszintén ünnepelni okot adó Isten ereje? Pedig ez az az erő, ami megtartott évszázadokon át – mert a történet nem ér véget azzal, hogy „az emberek csodálták és kedvelték őket”. A történet sajnós szomorúbb ennél: „Emlékezzetek pedig vissza a régebbi napokra, amelyekben, minekutána megvilágosítottatok, sok szenvedésteljes küzdelmet állottatok ki.” Sok szenvedésteljes küzdelem! „Egyfelől gyalázásokkal és nyomorgatásokkal nyilvánosság elé hurcoltak titeket, másfelől társai lettetek azoknak, akik így jártak. Mert a foglyokkal is együtt szenvedtetek, és vagyontok elrablását örömmel fogadtátok tudván, hogy nektek jobb és marandó vagyontok van a mennyekben” – írja Pál apostol a zsidókhöz intézett levelében, majd máshol így folytatja: „Mások pedig megcsúfoltatások és megostoroztatások próbáját állották ki, sőt még bilincseket és börtönt is; megköveztettek, kínpróbát szenvedtek, szétfűrészeltettek, kardra hányattak, juhoknak és kecskének bőrében bujdosnak, nélkülözve, nyo-

folytatás a 4. oldalon

Buzogány-Csoma István

Anyák napja

Minden évben van egy kedves nap, amiről sohasem feledkezünk meg. Ekkor köszöntjük Édesanyánkat – és minden anyát. A gyermekek és a felnőttek szívében az édesanya különleges helyet foglal el. Ő az, aki számára mindig mi, a gyerekei vagyunk a legfontosabbak, ő az, akivel örömmel, bánatunkat mindig megoszthatjuk, akiben mindig bízhatunk.

Az anyák megünneplésének története az ókori Görögországba nyúlik vissza. Akkoriban tavaszi ünnepeket tartottak Rheának, az istenek anyjának és vele együtt az édesanyák mindegyikének tiszteletére. A történelem során később is voltak olyan ünnepek, amikor az anyákat is köszöntötték.

Angliában az 1600-as években az ünnep vallási színezetet is kapott. Akkoriban a húsvétot követő negyedik vasárnapon, az „anyák vasárnapján” tartották ezt a sajátos ünnepet. A családjuktól messze dolgozó szolgálok szabadnapot kaptak, hogy hazamehessenek, és a napot édesanyjukkal tölthessék. A látogatás előtt külön erre a napra különleges süteményt készítettek az édesanyák számára.

Az Egyesült Államokban először 1872-ben Bostonban ünnepelték meg az anyák napját Julia Ward Howe kezdeményezésére. 1907-ben a philadelphiai Anna Jarvis próbálta az anyák napját nemzeti ünneppé nyilváníttatni. Az ünnepet május második vasárnapjára tűzte ki, elhunyt édesanyja emlékére. Jarvis a célját csak 1914-ben érte el. Európában elsősorban a virágkereskedő cégek és „szakszervezetek” kezdték propagálni az Amerikában elterjedt szokást, aminek hatására az ünnep gyorsan népszerűvé vált kontinensünkön is.

Magyarországon 1925-ben a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta az első ünnepet, a májusi Mária-tisztelet katolikus hagyományaival összekapcsolva. 1928-ban már miniszteri rendelet említette a hivatalos iskolai ünnepélyek sorában az Anyák napját.

A legtöbb országban ez az ünnep május valamelyik vasárnapjára esik.

- február második vasárnapja: Norvégia
- a tavasz első napja: Libanon
- május első vasárnapja: Dél-afrikai Köztársaság, Magyarország, Portugália, Románia, Spanyolország stb.

- május 10-e: Bahrein, Dél-Amerika legtöbb országa, Egyesült Arab Emírátságok, Hong Kong, India, Malajzia, Mexikó, Omán, Pakisztán, Katar, Szaúd-Arábia, Szingapúr
- május második vasárnapja: Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, Belgium, Dánia, Finnország, Japán, Németország, Olaszország, Tajvan, Törökország
- május utolsó vasárnapja: Franciaország, Svédország
- május 26.: Lengyelország
- augusztus 12.: Thaiföld
- október második vasárnapja: Argentína

Az Egyesült Királyságban ünnepelt Mother's Day eredetileg a Mothering Sunday nevű ünnepből alakult ki, ami a nagybőjt negyedik vasárnapjára esik, és vallásos alapja nem kapcsolódik a szokásos anyák napja ünnephez.

Május közeledtén figyeljünk oda jobban rájuk! Vajon nem örülnének egy apró simogatásnak, egy kedves szónak? A virágon és a köszöntő szavakon túl nem esne-e jól nekik, ha többször ajándékoznánk meg őket a jelenlétünkkel?! És ne felejtünk el imádkozni is értük!

Isten jutalmazza meg az anyákat!

(U. K.)

Jövőképet az egyháznak! Ön is járuljon hozzá!

Az EKT január 30. ülésén egy stratégia-előkészítő bizottságot állított fel, amelynek a feladata, hogy az Egyház hosszú távú stratégiájának alapvonalait elgondolja és a folyamat lépéseit megterveze. A stratégia elkészítésének első lépése

a jövőkép megfogalmazása.

Ebben kérjük az Ön segítségét is! Segítség megtalálni azt a mondatot, amely a készülő egyházi stratégia jelmondata lehet.

Milyennek kell lennie egy jövőképnek? Jelen időben válasszon arra a kérdésre, hogy milyennek szeretnénk látni az unitárius egyházat a jövőben. Azaz:

- 1) Egyszerű, könnyen megérthető, képszerű: lehetőleg egy mondat.

- 2) Saját, egyedi: a közösség önmagára ismerjen benne.
- 3) Érzelmeket keltő: vonzó, motíváló.
- 4) Aktualizálható: erőfeszítéssel, céltudatos cselekvéssel megvalósítható.

Két példa:

Vallásszabadságot már adtunk.

Most a létértelem megtalálásában segítünk.

Népegyházból öntudatos közösségek egyházává válni.

Ön milyennek szeretné látni egyházunkat a jövőben? Kérjük, írja meg a cziresza@yahoo.com címre, vagy küldje el postán a szerkesztőség címére.

Ez itt az Ön egyházi jövőkép-javaslatának a helye:

Köszönjük szépen segítségét!
U. K.

A hétköznapokból...

folytatás az 1. oldalról

rettemet, barátokat és ellenségeket szereztem, újra ráébredtem akaratom gyengeségére – és újra megtanultam hinni.

Az ünnep mindig rítushoz kapcsolódik. Ezzel emlékeztet arra, hogy a hétköznapokban is minden mozdulat több, mint aminek látszik. Hogy az egyszerűnek látszó dolgok átminősíthetőek. A kenyér nem csak kenyér, de úrvacsorai jegy is. A szomszéd nem csak szomszéd, de hittestvérem is... Mindenki fel kell hogy találja hétköznapjainak rítusait: ezzel mindig rést vághat a pergő idő falán – a végtelenre. Mert a rítus mindig átminősíti az időt: tartammá, lényeggé, élménnyé.

Akinek nincs ideje ünnepelni és a mindennapokban felismerni az ünnepi tartalmat, az olyan, mint akinek nincs ideje megfenni a fűrészt, mert fát kell vagnia. Olyan, mint a száguldó hajó, amelyen a kormányosnak nincs ideje megvizsgálni az iránytű állását.

Sokan azt gondolják, hogy az ünnepben vagy a hétköznapi pillanat ünnepi tartalmában egy megtervezett életet kell felkínálni egy kaotikus Istenségnek. Holott egy töredékes, fuldokló időt kell átengedniük Isten nyugalmanak, időtlen békéjének. A körülmények kényszer-idejéből Isten idejébe lépünk át. Leg-

alább pillanatokra. És ha belefeledkezünk a rohanásba, jönni fog egy ünnep: ki ne hagyjuk!

Osztálytársam azóta tudatosan éli hétköznapjait, és az ünnepeken mindig jelen van, hogy időről időre feleleve... Itse azt a valóságot, amelyet mindennapjaiban meg kell élnie. Ha találkozunk, mindig elmondjuk az ősi ir áldást, amelyet tőle hallottam először.

Ezzel kívánok boldog ünnepeket és tudatos hétköznapokat az *Unitárius Közöny* minden kedves Olvasójának:

Legyen időd a munkára – ez a siker ára,
Legyen időd a játékra – ez az örök ifjúság titka,
Legyen időd a nevetésre – ez a Lélek muzsikája,
Legyen időd a gondolkodásra – ez az erő forrása,
Legyen időd az olvasásra – ez a bölcsesség alapja,
Legyen időd, hogy kedves légy – ez a boldogsághoz vezető út,
Legyen időd az álmodozásra
– kocsidat majd egy csillaghoz vezet.
Legyen időd, hogy körülnézz
– túl rövid a nap ahhoz, hogy önző légy.
Legyen időd, hogy szeress és Téged is szeressenek
– ez isteni kiváltság.

Húsvétől pünkösdig...

folytatás a 2. oldalról

morgattatva, gyötörtetve, akikre nem volt méltó e világ, hajdosva pusztákon és hegyeken, meg barlangokban és a földnek hasadékaiban."

Milyen mélyen vagyunk ma?! Lélek nélküli lelki emberek?! Isten ereje nélküli Keresztények?! Hová lett a lélek diadala! El tudjuk-e majd mondani 2009 pünkösdjén, hogy vettem e Szentlélek erejét, és az megtart engem? Engedem- és tudom-e, hogy Isten lelke munkálkodik bennem és e szerint élek! Fel tudjuk-e fogni Isten lelkének, erejének dolgait, titkait, hogy a kereszténységünk ne csak játék legyen, ne merő teológia, tőlünk távol eső, megfoghatatlan, megkérdőjelezhető valami? Legyen ez valóság!

Lássuk meg hát a pünkösd-i Lélek titkát! Isten lelke vezetni akar: „Az igazságnak lelke elvezérel majd titeket minden igazságra” – mondja Jézus (Jn 16,13).

Isten étellel ajándékozott meg, és ebben az életben nem hagy magunkra. Vezetni akar lelkével, lelkének erejével – csak szív kell hozzá, olyan tiszta szív, mint azoké, akikről azt mondja Jézus, hogy boldogok, mert meglátták az Istent... és fül kell, hogy meghalljuk a Jora vezető belső hangot, amikor Isten szava szól bennünk, és tanítani akar: „A Szent Lélek... mindenre megtanít majd titeket” – hangzik újra a Szentírás bátorító üzenete, hogy Istentől tanítottak lehessünk, hogy hallgassunk a szavára, amikor a Mester biztat bennünket: „A beszédek, amelyeket én szólok nektek lélek és élet” (Jn 6,63).

Isten gyermekeit, mi mindannyian is-

tentől kaphatunk erőt, felülről való erőt, Olyan erőt, amelyet azok a tanítványok, akik félték, hűjáltak a Jézus tragikus halála után, de felismerték, megéreztek magukban az isteni bátorítást, azt az erőt, amellyel kinyithatták rejtékelyük ajtaját, hogy kilépjenek a tömeg elé és hirdessék a rájuk bízott evangéliumot.

Erre az erőre van szükség! Erőre életet élni, feladatokat teljesíteni, húzni az ígát, egyházunknak jövőt építeni. Istennek ha-

talma van megtartani az övét!

„Veszek erőt!” Veszem a szentlélek erejét! És nem félek attól, hogy ujjal mutogatnak majd rám, mert megosztom, amim van, és együtt leszek az imádkozásban, a közösségben, a tanításban, a kenyér megtörésében és tiszta szívvel és boldogan dicsérem az Istent...

Elfújom a tortán a gyertyákat, boldogan mondom hálaadó imádságot az örök élet bizonyosságért és kívánok a kereszténységnek boldog születésnapot, mind-

Kórházlelkészek találkozója

Március 19-én tizenhárom résztvevő jelenlétében zajlott a kórházlelkészek számára szervezett szupervíziós képzés Kolozsváron. A helyszín a református püspöki hivatal volt. A helybélieken kívül Erdély különböző városából érkeztek érdeklődők: Marosvásárhelyről, Sepsiszentgyörgyről, Csíkszeredából, Brassóból, Zilahról – felekezeti megoszlásban a következőképpen: 7 református, 3 unitárius, 2 római katolikus kórházlelkész, továbbá Berszán Lidia egyetemi oktató, a beszélgetés moderátora.

Az ismerkedés után – számomra ez volt az első ilyen jellegű találkozó! – a „műhelymunka” következett. Mindegyikünk egy-egy klinikai lelkigondozói esettanulmányt készített a szupervízóra, az idő rövidsége miatt azonban nem kerülhetett sor mindegyik bemutatására. A kiértékelések során kérdéseket tehetünk fel és vitathatunk meg a kórházi lelkigondozói esetekkel kapcsolatban. (Orvosi ismeretek hiányában néha nem hiányoztak a fogalmi melléfogások sem.)

Gyakori tapasztalatunk, hogy a betegek sokszor tartózkodnak velünk, kórházlelkészekkel szemben, nekünk azonban nem kellene visszariadnunk a lelki vezetéstől. Annak dacára, hogy a kórházlelkészség még gyermekcipőben jár nálunk, és nem rendelkezünk több évtizedes tapasztalattal, egyáltalán nem kellene hogy kérdéses legyen előttünk kórházi jelenlétünk jogosultsága. Amint megfogalmazódott, a reménység hordozóiként, Jézus szemével kell néznünk a beteget, soha nem veszítve szem elől azt, mit kínálunk fel számára.

Bepillantást nyertünk a haldoklók lelkigondozásába, további példát kaptunk a gyógyító beszélgetés esettanulmányának elkészítési módjára, ezenkívül nagyon hasznosnak tartom a szupervízió történelmi-lelektani felvázolását.

Pavelka Attila

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Országos Elnöksége a helyi kisközösség önszerveződő tevékenységében vállalt eredményes, önfeláldozó munkája elismeréseként EMKE-oklevelet adományozott Nagy László marosvásárhelyi unitárius lelkésznek a Magyar Közművelődés Napja előestéjén.

A köz művelésének „katonája”

2008-tól az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Országos Elnöksége határozata alapján április 12-ét a Közművelődés Napjává nyilvánította. Így hát a tájainkon évek óta egyre szélesebb körben megünnepelt Magyar Kultúra Napja mellé immár felsorakozik az Erdélyi Magyar Közművelődés Napja is.

Ez az ünnepi alkalom nagy múltú közintézményünk megalapítása napjára esik, hiszen 1885. április 12-én a kolozsvári Vigadó, a Redut nagytermében zajlott le az országos érdeklődésre számot tartó alakuló közgyűlés. Az EMKE első alapszabálya a célt röviden ekképpen fogalmazta meg: „Az egyesület célja működési körében a hazafiasságnak fejlesztése nemzeti irányú művelődés által”. Az 1910-ben kiadott, díszes emlékkönyvben (*Az első negyedszázad története*) nagyszerű eredményekről adnak számot a szerzők: népiskolák és -könyvtárak, olvasóköri és dalosköri alapítása és támogatása, szerteágazó rendezvények szervezése, kiadványok terjesztése, honismereti tevékenységek, egyesületek kölcsönös támogatása, ösztöndíjak, néptanítók és lelkészek jutalmazása és a többi.

Nem véletlen, hogy a diktatúra által közel fél évszázados kényszerszünetre ítélt EMKE 1991. április 20-án alakult újra Brassóban. Joggal kijelenthető: az azóta eltelt tizennyolc esztendőben közművelődési ernyőszervezetünk mindvégig kovásza volt az erdélyi magyar közművelődésnek, és eleget tett mai céljának: „a romániai magyar közművelődés ösztönzése és összefogása”. Legújabb korában az EMKE számtalan helyi, országos és nemzetközi kitekintésű rendezvényt szervezett, szakmai testületeket hozott létre, Magyar Házakat és emlékházakat alapított, kiadványokat jelentetett meg, emlékjeleket hagyott, partnerséget és támogató szerepet vállalt.

Nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy tevékenységünk során a magyar identitás és az erdélyiség megőrzését, az egyetemes kulturális értékek előtérbe helyezését, a műveltség közkinccsé tételének gondolatát tartjuk szem előtt ma is. Sajátos értékeink ápolásán túl azonban figyelembe kell vennünk, hogy a világ sokat változott és változik körülöttünk. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk a kultúra területén is új fejezetet nyitott, ezért fontosnak és szükségszerűnek látszik, hogy versenyképesek legyünk.

A második alkalommal megünnepelt Erdélyi Magyar Közművelődés Napja előestéjén azt szeretnénk, hogy ez a nap méltó helyet kapjon a köztudatban. Ezért egy nappal a kolozsvári közgyűlést és hagyományos EMKE-díjátadást megelőzően Marosvásárhelyen ünnepi műsor keretében az Országos Elnökség részéről oklevélben részesülnek néhányan, akik a helyi kisközösségek önszerveződő tevékenységében eredményes munkát vállaltak.

A négy díjazott sok éves-évtizedes közművelődési, kultúrát pártoló és szervező tevékenységére méltán érvényes az EMKE közismert jelszava: „Ki a köznek él, annak élni érdemes”.

Köszönet illeti a már díjazottakat és a most vagy majdan díjazandókat, hogy nehéz időkben is életben tartották és ápolták erdélyi magyar közösségünk kulturális értékeit, és azokat a közember számára élvezhetővé és használhatóvá tették.

Nagy László laudációja

Nagy László, az Erdélyi Unitárius Egyház főjegyzője nemrég, január 28-án ünnepelhette 50. születésnapját. Még ennyit kívánunk neki a haza, az egyház és a közösség szolgálatában!

Talán jellepes, hogy életpályájának utóbbi, kiemelkedő csúcspontja éppen az annyit emlegetett december ötödikéhez kötik. Mert amilyen fájdalmasan érintette őt, a közösségének áldozó értelmiségit az a tény, hogy oly mélyre sülyyedett az általa kitartóan szolgált magyarság anyahajója, hogy jó négy esztendeje népszavazási érdektelenségbe fulladt az erdélyi magyarság nemzethez-tartozásának dolga, azonképpen nagy kihívást hozott magával a tavalyi főtisztviselő-választás: összetartani a híveket, hitet adni nekik ebben az elidegenedett, elsekélyesedett, a nemzeti identitást megtépázó világban. Amikor minden tékozló fiú visszatérése és minden elszeledt juh nyájba terelése létfontosságú vallásunk, anyanyelvünk, közösségünk fenntartása érdekében.

Amikor Nagy László emberi tartását próbálom összegezni, az az egyszerű népi mondás jut eszembe, mely szerint „igaz ember igazat szól”. Egyszerre hiteles ember és valódi értelmiségi, közvetlen felebarát és véleményét vállaló hazafi. Szavainak, üzeneteinek, megállapításainak súlya van. Akár a szószékről, akár magánbeszélgetések során hangzanak el.

Erdélyi, marosvásárhelyi magyar közösségünkön belül egy kis számú kisebbségnek a markáns képviselője. Mert szomorúan kell megállapítanom, mint aki megpróbálok felnőni az értékrendjéhez, hogy még tágabb közösségünkön belül is ritka az

folytatás a 6. oldalon

dr. Ábrám Zoltán

A köz művelésének „katonája”

folytatás az 5. oldalról

olyan ember, aki hiteles lenne, felebarátként viselkedne, és vállalná az igazmondással járó hátrányokat az esetleg kecsesgató előnyök helyett. Nagy László nem képvisel érdekcsoportokat, amikor igazat mond, és mondja, mondja az igazat, mert nem vonulhat elefántcsonttoronyba, hisz „vétkesek közt cinkos, aki néma”.

A fenti érdemekért, meglehet, valamiféle „magyar értelmiségi díjat” kellene odaítélni neki. De a fentiekkel együtt az erdélyi magyar közművelődés elismerését is kiérdemelte.

Egyrészt az egyházaink sorában az unitárius egyház mindenkoron vállalta a magyar identitás, a magyar kultúra ápolását. Hiszen a templomokban régen is megemlékeztek március tizenötödikéről – hivalkodó kokárdák helyett csendes lelki feltöltődéssel. Míves anyanyelven szavaltak és énekeltek egyházi vagy nemzeti ünnepeken, meg-megszólaltatták az 52. dicséretet, anyanyelven és madárnyelven üzentek a híveknek: lesz még feltámadás!

Másrészt a Marosvásárhelyi Unitárius Egyházközség közel két évtizede kiemelten szolgálja a magyar művelődés és közművelődés ügyét: kiállításával, rendezvényeivel és többek között az EMKE működése elősegítésével, rendezvényei felkarolásával. Nyolcvanadik születésnapja alkalmából Kolcsár Sándor esperesnek és magának az egyházközségnek megköszöntük né-

hány keresetlen szó és egy-egy oklevél erejéig az ebbéli fáradásokat. Most személyesen Nagy László lelkész-esperesnek, egyházi főjegyzőnek köszönjük meg, hogy mindvégig támogatta a marosvásárhelyi közművelődés ügyét. Híveivel esztendőről esztendőre eljön a Petőfi-szoborhoz január elsején, a Don-kanyari emlékműhöz a két héttel későbbi megemlékezésre (az emlékművet felállító emlékbizottságnak ő is tagja volt), feladatot vállal közösen szervezett kiállításokon, eseményeken, felkarolja szervezetünk rendezvényeit a Marosvásárhelyi Napokon és a többi.

Harmadrészt Nagy László személyesen is kapcsolódik a közművelődéshez. Szabadidejében néprajzzal foglalkozik, tanulmányai jelentek meg a *Vallási néprajz*, a *Honismeret*, a *Kútfo*, a *Partium* oldalain.

Összegezeképpen: díjazottunkról bizton elmondhatom, hogy megbízható és önzetlen társ. És még egyszer hangsúlyozom: igaz ember. Akivel egy-egy sikeres rendezvényt követően jól esik elkocintani, és elénekelni – többek között – azt a valamikor irredentának minősített dalt, hogy: „Ott, ahol zúg az a négy folyó...”

És mellette áll évek, évtizedek óta egy hasonlóképpen megbízható és önzetlen társ, kedves felesége, Gizella tiszteletes asszony.

Kedves Laci és Gizi! Isten áldjon benneteket, hogy kitartóan folytathassátok munkátokat, az egyház, a közösség és azon belül a magyar közművelődés szolgálatát! Köszönjük nektek!

Aranylakodalom Szabédon

Csécs József és Szász Juliánna február 15-én ötvenedik házassági évfordulóját ünnepelte egyházközségünkben gyermekeik, Albert, Sándor, Edit, valamint unokáik és szeretteik körében. Az ünnepeltek népes családjukkal együtt részt vettek a vasárnapi istentiszteleten, hálát adván a jó Istennek, hogy megérhették aranylakodalom napját.

Az istentiszteletet követő ünnepi ebéden a gyermekeik nevében elsőszülött fiúk, Albert köszöntötte a szülőket, majd átadta az 50 éves házassági évfordulót jelképező aranygyűrűket. A szabédi egyházközség nevében magam, a mezőcsávási önkormányzat részéről pedig Szabó József Levente polgármester mondtunk köszöntő beszédet. A polgármester e jeles esemény alkalmával oklevelet nyújtott át az ünnepelteknek, és meghatódva megjegyezte, hogy ez az első aranylakodalom, amelyen részt vesz, de reménykedik abban, hogy nem az utolsó.

A jó Isten áldja meg életüket, adjon erőt, egészséget és hosszú boldog életet!

Jenei Sándor Levente

Márciusi énekes madár

Gagyban már hosszú évek óta hagyomány a házasmemberek március első szombatján sorra kerülő báljának megszervezése. A multság előtt a házások műkedvelő csoportja rendszerint színdarabot mutat be, amely már a kezdetekkor jó hangulatra és vidámságra „ingerli” a táncos lábú vendégsereget. Idén sem történt ez másképpen, a szervezőknek azonban gondjuk volt arra, hogy még emlékezetesebbé varázsolják az estét.

Mivel a házassági színdarabok már egy évtizede a műkedvelők szíve-csücskei, a szervezők arra gondoltak, hogy méltóképpen megünnepelik a 10. „születésnapot”. Buzogány Margit nyugalmazott tanítónő, fáradtságot nem ismerve vállalta ismét a színmű rendezői feladatait. Elsősorban neki köszönhető az az elgondolás, hogy az idei bálra meghívjuk azokat az egykori szereplőket is, akik az elmúlt évtizedek során részt vállaltak a közösségépítő munkában. Bár többnyire túl vannak a hetvenedik esztendőn, mégis szívvel-lélekkel jöttek, hogy eleget tegyenek a fiatalság szeretetteljes meghívásának. Igaz, többnyire csak a főpróbára jöttek el, amelyet március 5-én tartottunk a helyi kultúrotthonban. A meghívás azonban a bálra szólt, hogy mindazok, akik a szépkorúak küszöbét is átlépték, szép és felemelő közösségi élménnyel gazdagodhassanak.

Március 7-én került sor a színdarab bemutatójára. Idén a műkedvelő csoport Tamási Áron *Énekes madár* című három felvonásos vígjátékát vitte színre, nagy sikerrel! Az *Énekes madár*, mint mondták, Gagyban már színpadra került, de azóta elég sok tavasz és elég sok házasság telt el.

Buzogány Margit nyugalmazott tanítónő az idén is szorgalommal és odaadással látott munkához. Közösségépítő kulturális tevékenysége nélkül ma bizonytalan volna az amatőr színjátszás ügye. Bár sokszor érezte úgy, hogy utoljára vállalja a betanítást, a házások biztatására mindig újult erővel látott munkához. Az olvasópróbákat is az otthonában szervezte, ide gyűltek be a műkedvelő csoport tagjai valahányszor a házasság ideje elközelgett, és színmű-tanulás mellett kötelezték el magu-

kat. De ajtója azelőtt és azután is mindenki számára nyitva állt – és áll ma is –, ő pedig szeretettel és odaadással siet a zörcetők segítségére. Adja Isten, hogy ezt a csodálatos munkát, amelyet az elmúlt évek, évtizedek alatt kifejtett, még hosszú ideig tovább folytathassa mindnyájunk buzdítására és lelki épülésére!

A színdarab szereplői szívügyüknek tekintették az idejüket a bemutatón. Időt és energiát nem sajnáltak, hogy a kultúrotthon belseje szép és ünnephez illő lehessen. Mindannyian kivették részüket a munkában, és az eredmény lelki épülés, szellemi gazdagodás volt. S íme a szereposztás:

Gondos Eszter, vénleány: *Katona Klára*; Gondos Regina, vénleány: *Bedő Noémi*; Bakk Lukács, vénlegény, Eszter vőlegénye: *Gál Zoltán*; Préda Máté, vénlegény, Regina vőlegénye: *Fazakas Levente*; Gondos Magdolna, fiatal leány: *Bálint Melinda*; Kömény Móra, fiatal legény: *Bedő Sándor*; Kömény Ignácné, Móra édesanyja: *Bálint Annamária*; Katolikus pap: *Szabó Attila*; Siratóasszony: *Hurubás Mária*; Boszorkány, Kecse: *Major Ferenc*; Dobos: *ifj. Pál Mihály*; Ének: *Katona Kitti-Abigél*.

Az egykori szereplők örömmel vettek részt a bemutató előadáson, és szívből örültek, hogy a „mai fiatalok” is fontosnak tartják a hagyomány éltetését és továbbadását. Ez a múltból

való merítkezés és hagyományörzés legyen megtartó ereje közösségi életünknek, hogy mindig tiszta szívből dicsőítse gondviselő Atyánkat!

Gál Zoltán

Betlehemtől a Golgotáig – 7.

Kolozsvári segédpapságom ideje lejárában volt, amikor főnökeim, Lőrinczi Géza és Sebe Ferenc ajánlatot tettek, hogy maradjak Kolozsváron mint íriszi lelkész és Bulgária-telepi énekező, ahol Sigmund József nyugalmazott lelkész végezte a szolgálatot. Egyelőre biztosítanak 800 lejesez fizetést. Az övék is mindössze 1200 lej volt 20–25 évi szolgálat után. Az ajánlatot nem fogadtam el, hiszen ígéretet tettem a kadácsiaknak, s tartottam is velük mindvégig a kapcsolatot. Így aztán vettem a bőrdömet s elhagytam a Teológia bentlakását, ahol segédpapságomban is laktam. Haza a szüleimhez, várva ismét a püspöki kinevezésre. Közben felkeresett a három kadácsi egyházközségi vezető, Marosi István gondnok, Marosi Ferenc pénztáros és Incefi Dénes egyházközségi jegyző. Együtt kerestük fel a főtisztelendő urat a medeséri „nyaralójában”. Egyszerű kis faépület volt a medeséri dombon, az erdő szélén. Mikor megérkeztünk, csak a főtisztelendő asszonyt találtuk „otthon”. De ő biztatott, hogy várjunk csak, mert az ura nemsokára megérkezik, mert csak az erdőbe ment gombát szedni. Űgy is történt. Nemsokára megjelent az erdőszélén a püspök egy kalap gombával. Mikor kis csapatunkat meglátta, kedélyesen szólt: „Nem lesz az idén unitárius búcsú”. Tudniillik hosszú éveken keresztül a Nyikó menti nép, a mindig ott nyaraló Kiss Eleket mint teológiai tanárt, majd főjegyzőt és 1946-tól mint püspököt, ott a medeséri hegyen, az ő szülőfalujában felkereste. Ebből a szokásból alakult ki a Nyikó menti „unitárius búcsú”. Százak

– főleg fiatalok – keresték fel az egy nyári hónapban ott tartózkodó, szívünkhöz nőtt, nagyszerű embert. Gyönyörű lehetett a szabadtéri istentisztelet, műkedvelői műsorok és cigányzenés vigadalom. A költségeket mindig dr. Kiss Elek állta. Mielőtt kézfogás után mondta: „Az elvtársak már tíz éve betiltották a mi búcsúkat.” Nem is kérdezte, tudta, hogy miért mentünk, s ott helyben egy kockás füzetlapra, tintával megírta az ideiglenes kinevezést számomra, a kadácsi lelkészi állásra, benne kifejezésre juttatva, hogy csodálattal figyelte mindvégig az egymáshoz való hűség kitaratásunkat. A rendes kinevezést november 1-jével kaptam meg, 1959-ben. És december 6-án menyasszonyommal szülőfalum templomában, szülőfalum papja összeeskettett ezzel a „szent leckével”: Én és az én házam népe az úrnak szolgálunk. És úgy lett 47 éven át, sőt, a mai napon is, hiszen mint énekező ma is az Urat és népemet szolgálom Aranyosrákoson. De nemcsak én, hanem feleségem is, aki gondomat viseli, s minden vasárnap és ünnepnap a templomba elindít.

Kadács (Kis- és Nagykadács) kicsi falu a Nyikó partján. Sebe Ferenc is szolgált négy évet itt. Tőle hallottam, hogy Kadács a papok iskolája. Ezt az iskolát 50 év alatt – közvetlen előtem – öten „végezték”. Rossz jel, hogy minden lelkész csupán rövid időt töltött itt. Én nagyon kellemesen csalódtam. 13 és fél év alatt, amit ott eltöltöttünk, soha még szóval sem bántott meg senki. Búcsúzásomkor sokan megsirattak, s mondták: „Sajnáljuk, hogy itt hagy minket tiszteletes úr, mert nem-

csak papunk, de testvérünk volt nekünk.” De tudták, hogy miért megyek el, s ezért megbocsátottak.

Bár nehéz idők voltak, a gazdagság sem vetett fel, petróleumlámpával kezdtük, első étkezésünk alkalmával evőeszközzel is a boltba kellett szaladni, aztán lelkészi lakást, templomot javítani, fekete autótól félni, azért mégis ott voltunk – Kadácsban, Kobátfalván – a legboldogabbak életünkben. Sokszor elbeszélgettük már ezt a feleségemmel. Nemcsak azért, mert fiatalok voltunk, hanem azért, mert mindenki szeretett bennünket. Azt az őszinte tiszteletet és szeretetet többé soha nem éreztük. A „papok iskoláját” öröm volt elvégezni. És mégis eljöttünk onnan. Azóta sokszor elgondoltam, jó lett volna végig egy gyülekezetben szolgálni, hogy lemérhettem volna, mennyire tudtam előbbre vinni egy életet át egy gyülekezet életét: szellemi-ekben, lelki-ekben és anyagi-ekben. Gyermekünk taníttatása vonzott Kolozsvárhoz közelebb. A nagyobbik már ott volt. A nagyszülőktől járt a Szentegyház utcából a közeli Brassai. A kicsi is már harmadik osztályos volt, s Kadácsban csak négy osztály volt, az is megszűnőben. Ha közelebb jövünk, könnyebben tudunk segíteni a nagyszülőknek, gyakrabban tudunk együtt lenni gyermekeinkkel. Így következett életünkben Aranyosrákos. A véletlen avagy a gondviselés is közrejátszott ebben. A gyülekezetben problémák voltak a lelkész és – elsősorban – a gondnok között. A lelkészi állás megüresedett. Fodor Antal nagyszerű gondnok, főtanácsi tag, jó tanácsért Sebe Ferenchez, majd a főtisztelendő úrhoz, Kovács Lajoshoz

folytatás a 8. oldalon
Lőrinczi Károly

Betlehemtől...

folytatás a 7. oldalról

ment. Mind a ketten engem javasoltak. Fodor Antal gondnok pedig így szólt népéhez: „Elmegyek a Székelység szívébe, és onnan hozok lelkészt a gyülekezetnek.” És valóban eljött Kadácsba, kétszer is. Elmondta a gyülekezet nehézségeit és eképpen dicsérte népét: „Tiszteles úr, azért ne féljenek hozzánk jönni, mert Rákos népével madarat lehet fogatni, csak bánni kell tudni véle”. Meggondolkoztatott engem Németh Sándor, akkori kissolymosi lelkész társam, aki itt járt, be is mutatkozott és szétnézett az épületek között és ezt mondta nekem: „Oda ne menj, mert ott minden omlik össze”. Azért mégis idejöttem. (Most is, nyugdíjasan itt élek s az énekvezéri szolgálatot végzem). Két épületet kellett lebontani és újraépíteni. De volt kivétel. Két közmunkást hívtunk és tizenkettő jött. Az orgona következtet, amely a háborútól idejövetelemig, 1972-ig szintén „romokban” hevert. Marosvásárhelyen rátaláltam Mesnyi János orgonajavító mesterre, s ketten, több heti munka árán, kijavítottuk és villanyfűtatóval láttuk el. Híveim 17 ezer lejt adományoztak erre a célra, mely összegből még a lelkészi lakást is esőcsatornával, udvarát járdával tudtuk ellátni. Már a hetvenes években az öreg papilakot és a templomot is javítottuk. A nyolcvanas években vízvezeték,

fürdőszobát készítettünk, kőkerítést, s a temető egyházi részéhez kapukat és kerítést. Úgyszintén kerítéseket a lelkészi, valamint az énekvezéri telkek teljes hosszára és szélességére. Asszonyaink szőnyegekkel, írásos kézimunkákkal látták el a templomot. Megtörtént egy kedves család anyagi áldozatával és munkájával a templomi padok kárpitozása is. A lelkészi lakásnál új nagykaput állítottunk és a két telken, az összeomló, fa kútgárdja helyett vasbetont szereltünk. Nagy munka volt a temetőoldal kipucolása, amelyet bozót borított. A vadóc körtefákat, almafákat beoltottuk, dió- és szilvafákat ültettünk. A papi kertben is olyan bozót volt, hogy elődöm szavai szerint két év itt-tartózkodás után talált rá egy körtefaára. Kipucoltam, oltogattam, diófákat, barackfákat ültettem. Néhány év múlva így szólt egyik hívem: „Tiszteletes úr, eddig bozót volt, most botanikus kert a parókia kertje.”

A rákosi egyházközségben nagy hagyománya volt a színjátszásnak és a dalárdának. Mindkettőt újrarendítettem. Az ifjúságnak minden télen egy-egy népszínművet tanítottam be, amelyekkel nemcsak itthon, de a környező, több mint tíz faluban is vendégszerepeltünk. Dalárdánk temetési, egyházi és világi énekeket egyaránt megtanult, úgyhogy temetéseken, a környék templomaiban különböző ünnepélyeken és egy alkalommal versenyen is szerepelt, ahol népdalokat és Pe-

tófi-énekeket adtunk elő nagy sikerrel. A kis gyermekekkel betlehemes játékot tanultunk és játszottuk el, más karácsonyi énekekkel és versekkel, minden karácsonyestén. A forradalom után minden március 15-ét a kultúrházban istentisztelettel, művészi műsorral és szeretetvendégséggel, tombolázással ünnepeltünk meg. Hírünk eljutott a Duna televízióhoz is, munkatársai aztán eljöttek hozzánk teljes felszereltséggel és stábbal s felvettek egy március 15-i istentiszteletet és ünnepélyt. Ez 2004-ben történt.

Híveim nagy része mindig mellettem állt, tisztelt és segített. Örömmel dolgoztam a lelkészi munka minden lehetséges területén: templomban, faluházban (kultúrházban) s kint a mezőn. Egyetlen idevonatkozó tervem nem sikerült csak – az új lelkészi lakás megépítése. Isten maga szólt bele ebbe a tervembe: Fodor Antal gondnok úr megbetegedett, Fülöp Lajos közműves – akinek keze munkája mind a kilenc épületünkön rajta van – rövid és gyógyíthatatlan betegség után, fiatalon meghalt. Ez a két ember a későbbiekben pótolhatatlannak bizonyult. Nem tudom, a gyülekezet mai tagjai közül gondol-e valaki hálával ezekre és mindazokra, akik szívvel-leléssel, pénzzel és kezük erejével ezeket a nagyszerű embereket támogatták, segítették. Szomorú tapasztalatom van ezzel kapcsolatban: a nép – tisztelet a kivételnek! – gyorsan felejt.

Kibúcsúzott Nyitrai Németh Csongor kobátfalvi lelkész

Megpróbáló időkben hűséggel és hivatástudattal végzett lelkészi szolgálat fordulóján, nyugdíjba vonulása alkalmával, a szószékről mint a szántóvető a barázda végén, visszatekintett életútjára. Az ünnepélyes pillanatokban hálaadással, zsolnárekléssel, jelenléttel osztozott a gyülekezet, Bálint Benczédi Ferenc püspök, lelkésztársak, családtagok és vendégek.

Szolgálatára idején kétszáz éves álmuk teljesült a kobátfalviaknak: felépült a templom tornya, harangot szenteltek, felújították templomukat, festett kazettákkal ékesítették a mennyezetet, és számos más területen gyarapították a közösséget. Minden évre esett valami jelentős eredmény: gazdasági épület, székelykapu, új szoba, gyülekezeti terem – lakható a papilak. Majd az árvízkarok fizikai és lelki nyomát takarították. Lőrinczi Lajos egyházköri esperesnek az ünnepet köszöntő gondolatai után Berei István köri jegyző felolvasta a főhatósági iratot, amelyben kiemelték Nyitrai Németh Csongor egyházköri és az Egyetemes Unitárius Egyházat szolgáló lelképásztori tevékenységét is.

A kibúcsúzó lelkész szószéki szolgálatában a bibliai értelmű pásztorkodást vetítette lelki szemeink elé. Mindvégig éreztetve: a Pásztor fölötté áll mindannak, ami sodródás, labirintus és leegyszerűsített értelemben sors lehet. S hogy bizalommal mire mentek együtt a kobátfalviakkal, azt elmondták a gyülekezet

tagjainak könnyei, Bálint Benczédi Ferenc püspök személyes gondolatai „a két kézzel, becsületességgel, bizalommal munkálkodó” lelképásztor Isten-áldotta munkájáról. Az egymásra figyelés szent tüze jézusi példájának felmutatásáról hallhattunk Kiss Gergelynek a lelkészi kar nevében mondott köszöntőjéből, a munkatárs, Bálint Endre egyházközségi gondnok szavaiból, és Lőrinczi Lajos esperes beszédéből. „Lelkek és göröngyök között” hagyott nyomot maga után – idézte Kosztolányit a püspök. Ugyanakkor kérte az egybegyűlteket, látogassák meg új otthonában is a nyugalomba vonult lelkészt. Valódi nyugalmat, megértést, békét kívánt számára; bölcsességet, erőt a gyülekezetnek, hogy találják meg azt a pásztort, akit az Úr áld meg.

A lelképásztor énekkar-szervező munkáját dicsérte a helyi dalárda tisztán csendülő éneke; egykori tanítványai szavalaiból megérezhettük anyanyelv-gazdagító, megszerettető munkáját is. Ugyanakkor Vida Rozália (Kadács) beszolgáló lelkész nőnek a rábizottakkal végzett, a méltó, meghitt kibúcsúzó istentiszteletet előkészítő törődését is.

Nyitrai Németh Csongor családja 75 évvel ezelőtt kötelezte el magát a lelkészi pályán. Édesapja, Nyitrai Mózes Balázs Ferenc tanítványaként haladva, édesanyja, Nyitrai Deák Berta, a biztos tanügyi pálya helyett mindvégig a győzelem tudatát őrizve,

tudomásul véve a kudarcokat, szintén Isten szolgálatába állt: Kocsodon, Lupényban, Petroszényben, Kénosban, Karácsonyfalván, később Vadadon is.

Az '56 után „megvert pásztorok” sarjának nem termett érvényesülést a kor; lapát, kapa, ostor jutott a bebörtönzött lelkészek gyermekének. A Gondviselés megőrizte a betongyári kétkezi munkást, a tengerparti építkezések ácsát, a munkaszolgálatos katonát. „Ledolgozva” hátrányait, 26 évesen kezdte meg teológiai tanulmányait. Majd Csokfalva, Erdőszentgyörgy követte. Szováta szórványból lelkészi munkája nyomán leányegyházközség született. Ádámos után a kobátfalviak úgy döntöttek: „ha soványka, beteges, nekik akkor is kell.”

Molnár Melinda

Forrás: Udvarhelyi Híradó

Gyülekezetépítés Székelykeresztúron (a házépítés mellett)

A tavasz beálltával a gyülekezeti házon végzett munkálatok nagyon felgyorsultak. Bár még nagyon sok a teendő, már egészen otthonosnak néz ki. A szobáknak, termeknek, irodáknak látszanak már a végső méretei. Mindenki reménykedik, hogy ősszel meg tudjuk tartani a házavatást.

A ház mellett viszont a gyülekezeti életben is nagyon sok minden történt az elmúlt időszakban. Ezelőtt egy évvel hírt

adtunk arról, itt a *Közlönyben*, hogy Keresztúron a vasárnapi iskolásoknak önálló havilapjuk van, *Szúvi* (Székelykeresztúri Unitárius Vasárnapi Iskola) címmel. Idén február közepén megjelent az egyéves évforduló alkalmából a 10. lap, egyben díszszám is. Olyan sok anyag gyűlt be, hogy 16 oldalra bővült. Sikerült részben színben nyomtatni.

Március 3-án volt az ökumenikus női imapan, amelyet idén a katolikusoknál tar-

tottunk. A kellemes délutánon a város nőegyletei együtt imádkoztak és énekeltek.

Ekkor már javában folytak hetente 2–3 alkalommal a színi próbák a gyülekezeti bálra. Március 12-én nyilvános főpróba volt, 13-án a Székelykeresztúr Gyöngye Unitárius Színtársulat a gyülekezeti bálon bemutatta a *Hullámzó völgy* című drámát. A Tamási Áron-darabot több mint három hónapi kitaró munkával tudtuk színre vinni, amelyben 17-en szerepeltünk Mikó Amália segédlelkész női irányítása alatt. Reméljük, lesz alkalmunk előadni más gyülekezetek előtt is.

Március 15-i ünnepünk alkalmából, immár hagyományosan, ellátogattak hozzánk a Berde Mózes Unitárius Gimnázium testvériskolájának diákjai. A dévaványai Kossuth Lajos Evangélikus Gimnázium tanulói nagyon színvonalas emlékműsort mutattak be, majd a helyi gimnázium kórusa énekelt a templomban. Az ünnepséget a gyülekezeti kórus fellépése zárta. A dévaványai Földesi Zoltán kísért orgonán, Szokolay Sándor feldolgozásában énekeltek Kossuth-nótákat.

Március hónap folyamán sor került a toronygomb kicserélésére is. Ipari alpinisták szerelték le a rozsdás és madarak által kikezdett régít, és ennek mintájára készítette az unitárius Péter László és fia, Miklós az új gömböt.

Virágvasárnap délelőtt a kórus lépett fel Gryllus-feldolgozású zsolnárokkal. Ugyanezen délután a református, katolikus és unitárius nőszövetségek már hagyományos évadzáró találkozására került sor a katolikusok gyülekezeti termében.

Mindannyian hisszük és látjuk, hogy a gyönyörű ház mellett épül és fejlődik a gyülekezet is, a legfiatalabbaktól a legidősebbekig – és ez mindennél fontosabb.

Gyermekednek szája

Tizenegy napig rágódtam-elmélkedtem a közelmúltban tartott lelkészi értekezleten elhangzott bibliamagyarázat üzenetén: „...azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei” (Jn 9,3b), amíg végül, íme, szembe-sültem egy, a bibliaihoz hasonló esettel.

Sürgősségi telefonhívás szólított a klinika újszülött osztályára március 24. délelőttjén. Ritkán történik meg, hogy ilyen hívások riasztanak, a legutóbb például egy utolsó stádiumban levő májrákos beteg esetében fordult elő. Ezúttal egy tíznapos csecsemő megkeresztelésére kértek, a körülményeket már a telefonbeszélgetés során ismertették: a kisbaba szív-malformációval született és a következő nap műtétre kerül sor. Az orvosi beavatkozás előreláthatatlan következményei miatt a szülők – akik mellesleg bukaresti ügyvédek, ezenkívül az alsóboldogfalvi unitárius egyházközség tagjai – és a nagyszülők jónak látták a kicsit a műtét előtt megkeresztelni.

Nem szentelhettem sok időt a „bemosakodásra”: az említett osztályra siettem, ahol már a folyosón vártak rám. Az egészségügyi személyzet alkotta az ün-

neplő gyülekezetet, a nagyszülők tartották keresztviz (szó szerint: szentelt víz) alá a kisbabát.

Másnap délben ismét csörgött a telefonom: a nagypapa hívott fel a műtét kezdetekor, kérve, hogy imádkozzam a sikeres beavatkozásért. Nem ragaszkodott hozzá, hogy a kardiológiára menjek – amúgy sem engedtek volna be a műtőszobába –, hanem *csupán* imádkozzam, bárhol lennék is. A kapernaumi százados hitét vélt hallani ebből, aki beteg szolgájának meggyógyítását kérte Jézustól: „csak szólj, és meggyógyul a szolgám” (Mt 8,8).

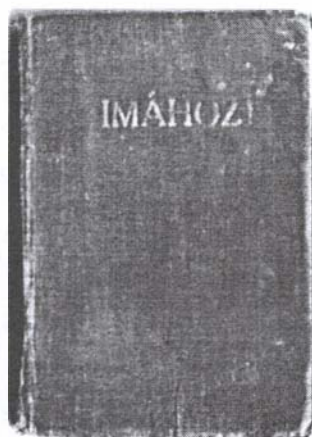
Harmadnap meglátogattam a csecsemőt. A kardiológiai klinikán nem találtam rá, már átutalták a gyermekosztályra. Édesdeden aludt, egyedül volt, az asszisztensnőtől tudtam meg, hogy sikeresen átessett a műtéten. Imádkozás után, távozásomkor találkoztam az édesanyával, aki ismételtelen köszönte a gyermeke mellett elvégzett szertartást és az érte mondott fohászt.

Hogy mondta Jézus? „Bizony, mondom néktek, senkiben sem találtam ilyen nagy hitet Izráelben.”

Pavelka Attila

Mikó Ferenc

Imához!

Ez áll annak a notesz nagyságú kiadványnak a fedőlapján, melyet 1943-ban osztottak ki a fronton a hazát védő honvédeknek.

Részletekkel nem rendelkezem, csak annyit tudok, amit a kezemben tartott kis nyomtatvány elárul. Tartalma: imádságok, elmélkedések, egyházi énekek honvédeink számára. Összeállították: Nagy Zoltán unitárius tábori főlelkész, Kőröspataki Kiss Sándor százados, Kozma Ferenc százados, mások közreműködésével. (Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.T. Kolozsvár)

Kezdődik a Mi Atyánkkal és Józán Miklós püspök 1943. szeptember 1-jei keletű előszavával.

Az első rész tartalma: Magyar Hiszekegy, Vallástétel, Újjonc imája (Nagy Zoltán), Behívó parancs után (N. Z.), Reggeli ima (Nagy Ferenc), Esti ima (N. F.), Szeretteinkért (katonák imakönyvéből), Ima a hazáért és államfőért (N. Z.), Ünneppon a harctéren (dr. Abrudbányai János), Ütközetre indulás előtt (Rázmán Mór), Veszedelmek idején (R. M.), Győzelmes csata után, Veszett csata után (K. Kiss Sándor), Eltemetett bajtársak sírja felett, Betegségben (Ürmösi József), Reggeli – esti ima

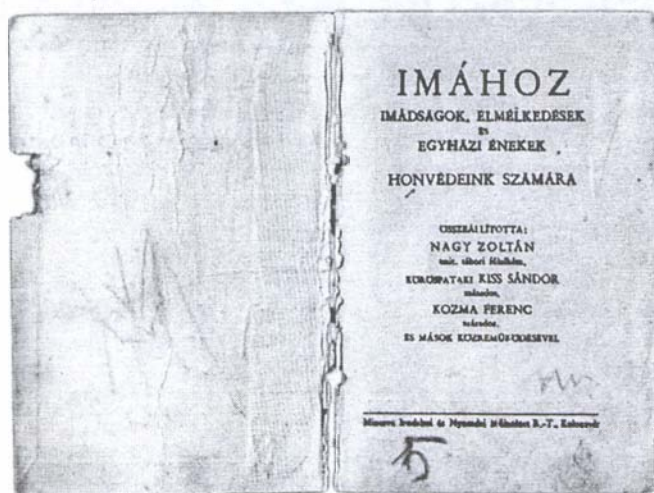
kórházban, Betegségből felgyógyulás után, Szabadságra induláskor (Katonák Imakönyve), Foglyokért, Ima szövetséges bajtársak életéért (Szent-Iványi Sándor), Ima otthon háború után (Sz. S.).

A második rész kilenc elmélkedést foglal magában, Nagy Zoltán, K. Kis Sándor, Józán Miklós, Bácskai százados, Kozma Ferenc, Szent-Iványi Sándor tollából.

A harmadik részben 27 egyházi ének van Énekeskönyvünk számozásával: 16, 22, 23, 24, 31, 33, 37, 41, 57, 60, 74, 76, 77, 113, 134, 146, 156, 166, 185, 189, 199, 202, 213, 214, 252, 265.

Ma már kevesek előtt jelenik meg azoknak arca, akik kinyújtották kezüket a futóárkokban sínylődők felé, hogy beléjük az imádság erejével bátorságot, önbizalmat, hitet öntsének, mikor fázó kezüket összekulcsolva elrebegik: Hiszek Egy Istenben, Hiszek egy Hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában!

dr. Albert Zsigmondné

A Kobátfalvi Egyházközség március 29-én tartotta Nyitrai-Németh Csongor nyugalmazott lelkész kibúcsúzó ünnepélyét. A Székelykeresztúri Egyházkör részéről Lőrinczi Lajos esperes mondott köszönő beszédet, az istentiszteleten jelen volt és beszédet mondott Bálint Benczédi Ferenc püspök is. Nyitrai-Németh Csongor f. év január 1-jétől, 33 évi lelkészi szolgálat után vonult nyugalmába.

Április elsejétől munkába állt az Egyházi Képviselő Tanács munkáját segíteni hivatott egyházi központi hivatal négy új munkatársa. Dr. Czire Szabolcs teológiai lektor a valláserkölcsi előadótanácsosi, András Benedek lelkész, vállastanárnál pedig az oktatásügyi előadótanácsosi munkakörben vállalta az egyházzolgálat ezen új formáját. Sándor Krisztina újságíró, politológus a médiareferensi, Furu Xénia építész pedig az építészeti tanácsadói állás betöltője.

Az Egyházi Képviselő Tanács f. év januári ülésén határozatot hozott az Unitárius Közlöny szerkesztő bizottságának

összetételéről. A döntés értelmében a szerkesztő bizottság vezetője dr. Czire Szabolcs főszerkesztő, tagjai Asztalos Klára, Gyerő Dávid és Sándor Krisztina. A szerkesztő bizottság távlatilag további tagokkal bővíthető.

Az Egyházi Képviselő Tanács ugyanazon ülésén a Keresztény Magvető szerkesztő bizottságát is megújította. Ezentúl a szerkesztő bizottság elnöke dr. Szabó Árpád felelős szerkesztő, egyben a kiadó Erdélyi Unitárius Egyház képviselője, tagjai dr. Kovács Sándor főszerkesztő, dr. Rezi Elek, dr. Czire Szabolcs, Koppándi Botond, Molnár B. Lehel és Szász Ferenc.

2009 húsvétján a teológiai hallgatók újra legációk szolgálatra mentek. Ez ünnepen a következő egyházközségek fogadtak légátust: Barót, Brassó, Dicsőszentmárton, Felsőrákos, Homoródalmás, Homoródszentpál, Küküllődombó, Magyar-sáros, Magyarszovát, Nagyajta, Nyárádszentmárton-Csíkfalva, Oklánd és Homoródújfalva, Olthévíz, Sepsiszentgyörgy, Torda, Torockó, Torockószentgyörgy, Ürmös, Vargyas.

Huszonöt éve történt: magyar zászló a román pártbizottság épületén

Akik a román rendszerváltás után születtek, szocializálódtak, nehezen tudják beleélni magukat abba a világba, amikor „a falaknak is füle volt”. Amikor egy-egy politikai vicc terjesztéséért egyesek börtönbe kerültek. Marosvásárhelyen 1989 előtt csak suttogva beszéltek az emberek a „magyar zászló ügyéről”.

Szabó László marosvásárhelyi honfitársunk annak idején a közüzemek – a Közmű és Lakásgazdálkodási Vállalat – igazgatója volt. Ő mindenre jól emlékszik: „1982. december 12-én történt... Bementem a munkahelyemre, a közüzemekhez, a Kós Károly tervezte épületbe. A megyei néptanács értünk felelős alelnöke idegesen telefonált, hogy mi van nálatok? Valami történt az éjszaka, s nem szólsz nekem? De én nem tudtam semmi különlegesről. Mondta: gyorsan menjek, mert a megyei pártbizottság ideges. Az első titkár hivat” – meséli Szabó László. Annak idején Veres Nicolae volt az első titkár. Aki azzal fogadta: tönkretették az életüket. Szabó úr arra gyanakodott, hogy csörepedés volt, netán lakónegyedi csetepaté. Akkor már a Securitate megyei főnöke is a Veres elvtárs irodájában volt. „Egy nagy papírba csomagolt tárgyat göngyölített ki a „szeku” megyei főnöke, s hát látom, hogy egy piros-fehér-zöld zászló van benne. Kiderült, hogy hajnalban a Securitate bukaresti vezetői szóltak le a marosvásárhelyi szekus főnököknek, értesítve őket, hogy a

megyei pártbizottság épületén leng a magyar zászló. Ez azt jelenti, hogy a tornyos épület kupolájának a fedőcserepek és a bádoggal fedett része közé valaki kitűzte a magyar zászlót” – emlékezik Szabó László. A szekusok hegemászó öltözékben vették le az épületről a „szörnyű tárgyat”. A Maros megyei első titkár elsősorban azért volt ideges, mert ő semmit nem tudott a „jelenségéről”, hanem Bukarestből kellett leszołjanak, hogy figyelmeztessék a történetekre.

Hogy miért pont a közüzemek főnökét állították elő, annak az a magyarázata, hogy az épületet, az egykori városházát éppen akkor tatarozták. A nagyjavítást a közüzemek dolgozói végezték, és az épület kívül-belül fel volt állványozva. Tehát feltételezték, hogy ezeken az állványokon a közüzemek dolgozói juthattak fel a tetőre. Ismerték a járását. Tehát őket gyanúsították. Szabó Lászlót azonnal felmentették igazgatói tisztségéből. A marosvásárhelyiek természetesen reggel észrevették a történeteket, s megbámulták a zászlót.

Természetesen ezután következtek a bűnbak-keresés hónapjai. Cs. G., fiatal mérnök vezette a kupolás rész felújítását. Ma sikeres vállalkozó. Szabó László szerint ő szenvedte meg a leginkább a történeteket. Rengetegszer hívták mind őt, mind Szabó urat és még 25–30 melóst a Securitate-ra, de olyasmi nem történt, hogy éjszakára bent tartották volna őket. Szabó Lászlóval némiképp kesztyűs kézzel bántak, mert a volt főszekus állami lakását abban az időben felújították.

A megyei „szerveknek” bizonyítaniuk kellett, hogy megtalálták a tettest. Szabó László – akit a megyei tervezőintézetbe helyeztek át – úgy emlékszik: két egyszerű marosvásárhelyi családot meggyőztek, hogy fiaik vállalják fel a „tettet”, és azokat a fiúkat kizárták a Papiu-ból, és pár évre Aradra küldték iskolába. Később hazatérhettek. A megyei pártbizottság épületét ezután zárva tartották, csak a „jó elvtársak” léphettek át küszöbét. A kivizsgálás ezzel lezárult.

Az 1990-es márciusi események idején Szabó Lászlót a központban megszólította egy marosvásárhelyi idős hölgy. Elmondta: lánya Budapesten járt, taxival utazott, és amikor a gépkocsivezető megtudta, hogy marosvásárhelyi, elmesélte: 1982. december 12-én egy magyar turistacsoport tagjaként barátjával, egy másik taxissal Marosvásárhelyen jártak, a Grand szállóban aludtak. Hajnalban – mikor látták, hogy állványok veszik körül a város-

Unitárius rádióműsorok

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió,
909 kHz és 1593 kHz középhullámon,
valamint a 95,6 MHz-es
ultrarövid-hullámon.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
Alkalomszerűen, vasárnapokon,
17.30-kor. május 31.

Meditáció – az elmélkedés műsora

Kolozsvári Rádió, 909 m és 1593 m
középhullámon, valamint a 95,6
MHz-es ultrarövid-hullámon, szerdai
napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
Április 29., május 20.

Unitárius hírek

Bukaresti Rádió,
a 909, 1197, 1323 és 1593 kHz közép-
hullámon. Szerkeszti: Vincze Lóránt.
Vasárnapokon 10.00 órától.
Május 10.

Igehirdetés

Az unitárius egyház részéről
Marosvásárhelyi Rádió,
a 98,9 MHz ultrarövid, valamint
1323 kHz (Maros) / 1593 kHz (Hargita)
középhullámon. Szerkeszti: Tóth Béla.
Vasárnapokon 12.00 órától.
Május 24. (Pálffy Anna Mária)

Unitárius félóra

a székelyudvarhelyi *Prima Rádió*ban,
a 87,9 MHz-en, illetve interneten
a www.prima-radio.ro címen.
Szerkeszti: Csáki Levente.
Minden vasárnap reggel 8.30-kor.

háza épületét – felmáztak, és kitűzték az épületre a náluk levő magyar zászlót.

Hogy valós ez a történet, vagy nem? Ki tudja... Tény, hogy az 1983-as magyar rádiókabarében szerepelt egy ilyen poén: „Kitűzték a magyar zászlót, leváltották Szabó Lászlót!” Tehát az anyaországban biztosan tudtak az incidensről.

Máthé Éva

Forrás: *Átalvető* (Szekszárd)

Kórházlelkészi szolgálat

Orbán Erika,
Sepsiszentgyörgy,
0740-502563;

Katona Dénes,
Székelyudvarhely,
0266-213100;

Ferenczi Enikő,
Kolozsvár,
0740-063767;

Pavelka Attila,
Marosvásárhely,
0746-234917.

Örömteli találkozások

Még a böjt s az imahetek időszakát éljük...

Nincs ebben semmi rendkívüli, hiszen előírászerűen minden egyházközség megtartotta hiterősítő imahetét, hogy ráhangolódjon lelkiekben húsvét ünnepére. Ezek az alkalmak mindannyiunk számára a felkészülés és a találkozások áldott lehetősége volt. Ha ebben az egyetlen szóban – *találkozás* – ragadom meg az imahét lényegét, akkor azt is bevallom, hogy a gyülekezetemben, Recsenyéden tavaly elsőként megtartott imahét elsősorban az én találkozásom volt: a lelkésszel, aki megkeresztelt, és akihez gyermekkorom

megannyi élménye fűződik, a kollégákkal, akik tanítóim voltak, akiknek tapasztalatai, tanácsai, útmutatásai indítottak lelkési szolgálatomban, az évfolyamtársal, akinek barátsága túlmutat a kolozsvári éveken.

Idén is találkoztunk. Találkozott a gyülekezet, viszontlátta, együtt örvendett és együtt könnyezett egykori lelkészeivel, a lelkésszé lett gyermekkel és unokával. S a hideg templom falai között melengett mindannyiunkat a múlt, Nagy Feri bácsi ajkán életre kelt egy-egy vers, a Meseház dalolni kezdett hirtelen, s mindannyian visszautaztunk időben. Az emlékek szárnyán röptünk arra a Recsenyédre, amelyet több mint háromszázan laktak és éltek, abba a faluba, ahol a vagyonától megfosztott kulák, Gábor bácsi talán az utolsó véka gabonáját adta papbérbe, abba a közösségbe, amely színpadra vitte a Gül Babát, a János vitézt, oda, ahol megszületett a *Vasárnap legszebb nap*, ahol a búcsúszakor így énekeltek: „Olvad a hó, tavasz akar lenni / Miért kell nekem innen most elmenni?” Sök-sok emlék, a találkozás örömkönnyei, könnyek azokért, akik már nincsenek, de akik – hisszük – ott voltak velünk a templomban, hogy emlékekkel benépesítsék azt. A meleg kéz-

fogás rendjén névsorolvasás: Domokos, István, Sándor, László, Lenke, Mariska a vasárnapi iskolások, a többi már özvegy, gyermek és unoka.

Öröm volt, ünnep volt találkozni, az emlékeket mint valami különleges ajándékot bontogatni. Ifj. Kozma Alberttel feleleveníteni a régi, gyermekkori csínytevéseket, az iskola, az ifjúság éveit. Fekete Levente révén emlékezni Végh Miska bácsira és feleségére, Nusi nénire, akinek keze nyomát őrzik a templom festett kazettái. Hallgatni Kincső citerajátékát és együtt énekelni: „Szívem csendben az Úrra figyel, ki segít”. Id. Kozma Alberttel hinni azt, hogy a találkozások felvérteznek, s miként a múltban, úgy a jövőben is hordozni kell egymás terhét, nehézségét, mert a szirti zerge is úgy marad meg a viharban, a veszélyben, ha összefog, ha fejét a többiéhez szorítja. S nem utolsósorban a 22. zoltár üzenetével készülni húsvét ünnepére.

Ez volt a mi találkozásunk, amely nemcsak emlékeket idézett, de elménkbe, szívünkbe véste a múlt lelki-szellemi táplálékát, amely erőt ad, táplál, amikor maroknyinak, gyengének, tehetetlennek érezzük magunkat.

Nagy Adél

nők világa

Nők Houstonban

Olvasgatva vártam, hogy Houston betonsávjára ereszkedjék a repülőgép. A repülésben az a jó, hogy bőven akad idő az olvasásra, és arra, hogy felkészítsem lelkem egy „másabb” világra. Magyar írótl olvastam magyar sorsokat, ami egy hét Kalifornia után olyan, mint „szelíd kéz a lázas gyermek forró homlokán”. A sorok között végre megtaláltam azokat a szavakat, amelyeket igazán találónak érzek az Egyesült Államokra: „anyagi függetlenségét büszkén érzékeltető” ország.

A reptéren Sztranyiczki Zsófia és férje, Dean vártak, és egy nagyon rövid időre megálltunk a főszervező, Laura Nagel házában. Itt már hónapok óta folyt a munka, ennek eredménye a nagyszerű szervezés, amelyet a találkozón végig tapasztalhattunk.

Másnap este a houstoni belvárosi templomban fogadásra vettünk részt, amelyen minden külföldi meghívott jelen volt – és házigazdáink. Az az érzés, amely a találkozóra való felkészülés alatt végig bennem maradt, hogy valami nagyszerű kezdődik el ezzel, itt teljes valósággá vált: 17, az Államokon kívüli országból voltunk jelen a fogadásra (Európából, Afrikából, Ázsiából, Észak- és Dél-Amerikából).

Február 26-án houstoni városnézésen vettünk részt. Houstonnak valamivel több lakosa van, mint ahányan mi, magyarok Erdélyben élünk – az Egyesült Államok negyedik legnagyobb városa. Első benyomásaim ezért a nagyságával kapcsolatosak:

hatalmas felhőkarcolók, óriási autók, felülmúlhatatlan vendégszeretet és a világ legnagyobb orvosi központja.

Nemzetközi csoportunk először a Lepkemúzeumba, majd választás alapján a Művészeti vagy a Természettudományi Múzeumba látogatott. Ezután Houston szó szerinti alvilágával ismerkedtünk. A felhőkarcolók alatt ugyanis olyan alagútrendszer húzódik, ahol mindenre lehetőség nyílik: enni, inni, vásárolni, moziba menni... Majd – a magasságiszonnyal küszködőknek igazi kihívásként – az alagútból rögtön a JP Morgan Chase torony hatvanadik emeletére röptett a lift. Mindig is szerettem figyelni, ahogy az élet zajlik, akár vonatra, repülőre várva, akár a magasból. Igaz, innen csak az autópályák mozgá-

Egy nőkonferencia margójára

Együtt egy helyszínen több mint 550 unitárius-univerzalista és szabadelvű nő a világ 35 országából. Mi következhet ebből, ha ennyi nő összegyűl? – tettem fel magamnak a kérdést. Egy kicsit félttem is a lehetséges sztereotip válaszoktól. De nem lett igazam.

A végeredmény egy remek hangulatú, mély gondolatokkal, megélt érzésekkel, sok zenével, közös énekléssel és mosollyal megáldott együttlét volt. Sírtunk meghatottságunkban, döbbenünkben és iszonyunkban, mikor különböző országok nőinek helyzetéről beszéltek, együtt neveltünk és sokat – de mégsem eleget – beszélgettünk. Mosolyogtunk, mert az amerikai mosolygó nemzet. Mosolyog, még ha fájdalom van is a szívében. S ez nem képmutatás, mint sokszor hisszük, hanem tudatosan vállalt attitűd. Mosolyog és nem terhel az maga bajával és bánatával, megtisztel azzal, hogy nem zúdíttja rád élete keresztjeit. S ha mosolyog, akkor mosolyt kap cserébe. Nagyon egyszerű gesztus, amely szebbé teszi az életet. Mi is tudnánk, mégsem gyakoroljuk eleget. Itthon sokkal nehezebb mosolyogni. Ezt tanulni kell.

Beszélgettünk, s a néhány nap mégis olyan gyorsan elszállt, hogy nem jutott elég idő a beszélgetésekre. De folytatódnak – levelezés útján. Ihletet, terveket kaptunk egymástól, közös célokat határoztunk meg, amelyekért dolgozni fogunk. S egymásra figyeltünk! Talán ezt éreztem mindenben túlmutatóan a legfontosabbnak. Igazán ránk figyeltek, az erdélyiekre, az indiaiakra, az afrikaiakra, minden külföldi résztvevőre. Fontos volt a nagy amerikai többségnek a mi életünk, nehézségeink, terveink, munkánk. A kiscsoportos megbeszéléseken konkrét problémákra kerestünk megoldást, munka- és kivitelezési tervet. A konferencia célja nem merült ki abban, hogy néhány száz nő jól érezte magát és kikapcsolódott mindennapi életéből, hanem konkrét jövőbemutató feladatokat fogalmaztunk meg, amelyekre dolgozni fogunk. Hazatértünk után nem sokkal, az egyik erdélyi résztvevő súlyos autóbalesetet szenvedett. Társai, barátai a kiscsoportos megbeszélésről, és akikkel együtt dolgozott a konferencia alkalmával, rögtön szervezkedni kezdtek, üzeneteket, leveleket küldtek, pénzt gyűjtöttek, lélekben és anyagiilag is segítettek és segítik a felépülésében. Imádkozunk érte. Úgy gondolom, ez a gesztus is bizonyítja, hogy a konferencia elérte célját: élő kapcsolatrendszert kialakítani a világ unitárius és szabadelvű asszonyai között, akik együtt dolgoznak, építenek, munkálkodnak egy jobb holnapért kis közösségükben, de a nagy nemzetközi közösségre tekintve is.

Moldován Szeredai Noémi

sai látszanak és az a pár ember, aki a hőség elől még nem menekült be az alagútrendszerbe. A szokásos éghajlaton túl is rekkenő, száraz meleg volt. Mi is hőséggel, fáradtsággal küszködve néztük végig Houston belvárosát.

Délután kezdődtek a találkozók munkálatai: hatszáz nő gyűlt össze 38 tagállamból és az Egyesült Államokon kívüli országokból. A hivatalos megnyitóra sokan hagyományos ruhákba öltöztünk.

A találkozók munkálatain voltak ún. panel-beszélgetések, munkacsoportok és kiscsoportok. A panel-beszélgetések mindenkinek szóltak a következő témákban: „Mit jelent 21. századi nőnek lenni” (Amy Richards), „Női jogok – világszerte” (dr. Chris Nilesen), „Tevékeny demokrácia” (Frances Moore Lappe), „Énekeljünk az életünkért” (Rebecca Parker), „A dalit és a törzsi asszonyokkal való munkáról Indiában” (dr. Kalpana Kannabiran), „A testvérgyülekezeti program-modellekről” (Cathy Cordes).

A munkacsoportok különböző témákban kezdtek beszélgetni. Minden résztvevő két csoport munkájában tevékenykedhetett, a választék nagyon bő volt. Jómagam társvezetője voltam az egyiknek, itt a nemzetközi oktatásról volt szó, a másik, általam választott csoport témája a teológiai gyökerek voltak. Itt hallhattam az észak-amerikaiak, britek, hollandok, bolíviaiak beszámolóit.

A kiscsoportokat *global sistereknek*, „globális nővéreknek” neveztük. Itt az volt a feladatunk, hogy az első napon azonosítsuk az általános női problémákat. A második napon rangsoroltuk ezeket, a rangsorolás alapján az első három téma az oktatás, az egészségügy, a nők és a gyermekek elleni erőszak megelőzése volt. A harmadik napon pedig akciótervet készítettünk erre a három témára.

A találkozók március 1-jén ért véget. Lényeges azonban, hogy a munka nem fejeződött be a találkozók végével, hanem – hitünk szerint – ekkor kezdődött el igazán.

Elgondolkodtam: mennyi helyről és kultúrából voltunk ott!, mégis talán az a közös bennünk, hogy mind olyan nők vagyunk, akik tenni szeretnénk valamit világunk megjobbulásáért. És akadt egy asszony, Laura Nagel, aki munkájával, hitével a sok szándékban egyazon álmodott meg és bízni mert a megvalósulásában.

Egyszer láttam, ahogy tréfás ajándékokat osztogatott egy alapítvány védnöke az önkéntes munkáért. Egy ilyen képzeletbeli ajándékot szeretnék én is most átnyújtani Sztranyicky Zsófiának – mondjuk belépőjegyet egy relaxációs tanfolyamra –, amiért volt türelme hozzánk, a „nemzetközi csapathoz.”

Személyesen megtisztelve éreztem magam, hogy ott lehettem, és hálás vagyok testvér-gyülekezeteinknek, amelyek ezt lehetővé tették.

Simó Melinda

Felhívás

Kérjük, éljen a törvény adta lehetőséggel és személyi jövedelemadójának 2%-át ajánlja fel az Unitárius Nők Országos Szövetségének a támogatására. A szervezet következő adatait a 230., illetve a 200. úrlapra kell beírni:

Denumire entitate nonprofit: ASOCIAȚIA FEMEILOR
UNITARIENE DIN ROMANIA (AFUR)

Cod de identificare fiscală: 9343746

Cod bancar (IBAN): RO47 BTRL 0130 1205 9214 39XX

Az úrlapok leadási határideje a helyi pénzügyi hivatalokba: május 15.

Az UNOSZ vezetősége

Nők világimanapja – 2009

• Marosszentgyörgy •

Az Ökumenikus Női Világimanap megtartására március 8-án került sor az unitárius egyházközség templomában. Négy helyi felekezet (református, római és görög katolikus és ortodox) nőszövetségi csoportja válaszolt jelenléttel. Pálffy Tamás Szabolcs unitárius lelkész magyar és román nyelven elhangzott köszöntőjében elmondta, hogy a jelen levő férfiak háttérbe vonulnak és szeretettel szolgálják a Női Világimanap ügyét. Erre már korábban példát is mutatott a plakátolással és az esemény dokumentálásával – akár csak Lőrincz Csaba informatikus, aki a Pápua Új-Guinea óceániai államban élő nők helyzetét ismertető vetített képes előadást technikailag biztosította.

Az istentiszteleti rendtartás két nyelven zajlott. Fél száz személy jelképes élő láncot is formált a *Ne aggodalmaskodjál, nézz Istenedre fel* kezdetű ének kézfogásos éneklésekor.

A Kovács Réka kóruselnökünk által összegyűjtött imanapi perselypénzzel a romániai imanapi bizottság munkáját

és Pápua Új-Guinea államban élő nők belmissziói képzését támogatjuk. Kitarthatóan imádkozunk egymásért és nemcsak gondjainkat, hanem anyagi javainkat is képesek vagyunk megosztani egymással.

Ha Isten élte, 2010-ben Kamerun afrikai állambeli nőikért fogunk imádkozni és adakozni. (Pálffy Anna-Mária)

• Sepsiszentkirály–Botfalu •

A botfalusi kicsiny gyülekezet híveinek szólott először a figyelmeztetés: „Jöjjetek, imádkozzunk együtt az ökumenikus imahéten!” A márciusi szürkülésben így köszöntöttük egymást: „Isten áldja! Békesség Istentől! Dicsértessék a Jézus Krisztus!” Három felekezet hívei jöttek együtt imádkozni. Együtt mondhattak hangosan az Úr imáját, drága anyanyel-

vünkön, tisztán csendült fel záró estében a Nemzeti Himnusz. De nem maradt el a szeretetvendégség sem, hogy a kis alkalmi ökumenikus gyülekezet hívei elmondhassák mindennapi gondjait, örömeiket és azt, hogy az imahetek, a templomba járás megtisztítja a hívő ember lelkét. Március idusától csak egy nap választott el, így nem maradt el a 15-i ünnepély sem, amelyet versösszeállítás és két asszonytestvérünk csengő énekszava tett emlékezetessé.

Március 15-én Sepsiszentkirályban a helyi református lelkész nyitotta meg imahetünket, majd lelkes ifjak mondtak vers után verset, bizonyítva, hogy ünnepen és hétköznapon egyaránt ott vannak, ahol erre a kis csapatra szükség van. Egy fiatal nőtestvérünk csodálatos énekszámokkal ajándékozott meg ez alkalommal.

Az esti csendet a harangok templomba hívó szava törte meg. A zord március dacára a felekezeti különbségeket félretéve jöttek a hívek, hogy a vendég-lelkészeket meghallgassák, hogy lelki táplálékkal töltekezzenek. „Imádkozzunk együtt, kicsiny falu, három felekezet hívei!” – ez volt az imahét jelszava. Szentkirályban is szeretetvendégség követte a záró istentiszteletet. (Adorjáni Gyöngyvér)

• Korond •

Immár tizenhárom éve minden március első péntekén imádkozni gyűlnek össze Korond asszonyai. Az imanapot természetesen ezúttal is gondos készülődés előzi meg. Mindkét egyház nőszervezetének vezetői: Fábian Mária és Farkas Margit műsort állítanak össze. A szereplők kislányok, fiatal édesanyjak és idős nagymamák. Kedvesen versengenek, hogy a felváltva szervezett vendégzereplésen újat, szívet melengetőt mutathassanak be a közösségnek. És valóban *közösségnek* – nem csupán közönségnek – tekinthetjük a római katolikus és unitárius egyházak együtt imádkozó asszonyait, akik a világ más asszonyaival együtt hálát adnak azért, hogy békében nevelhetik gyermekeiket, hogy szeretetükkel alakíthatják a világ arcát.

Ahogy máskor is szoktuk, az imát megelőzően most is bemutattuk röviden azt az országot, amely a liturgiát előkészítette – vagyis Pápua-Új-Guineát –, ezzel is mások elfogadását, az szeretetben való egységet, a hit világot átfogó hatalmát érzékeltetjük.

Az imanapot felváltva tartjuk a két felekezet templomában – idén az unitá-

rius templomban. Kellemes meglepetésként érték a bevonulókat a padokon elhelyezett hóvirág-csokrocskák. Pál Antal

plébános és Farkas László lelkész is megtisztelte jelenlétével az imádkozó asszonyokat. (Ambrus Judit)

• Segesvár •

Március 6-án nőszövetségünk egyik küldötte mondta a tájékoztatót magyarul Pápua-Új-Guineáról a *segessvári* görög katolikus asszonyok által szervezett világimanapon. A könyörgő imát a hat váltásfelekezet asszonyai közül szintén az unitárius asszonyok mondták.

Mivel jómagam ez idő alatt Kolozsváron imádkozhattam, volt bennem egy hiányérzés, amit másnap, március 7-én szombaton „bepótolhattam” mindazokkal egyetemben, akik előző napon lemaradtunk erről a Segesváron már tizenkettőjére megrendezett eseményről. Nőszövetségünk majdnem minden tagja eljött erre az alkalomra, és szeretetvendégséggel zártuk a már „egyben” megtartott nőnapot.

Az imádkozás mellett mindig dolgozni kell, és „meg nem restülni”. Bár nőszövetségünk tagjai jórészt idősebb asszonyok, szívügyük az imádkozás mellett a munka. Ebben a hónapban is voltak olyan nőtestvéreink, akik két vasárnap hajnalban sem restelltek bejönni kalácsot sütni, hogy mire megkezdődött az istentisztelet, készen álljanak az imádkozásra is. Meghívottként alkalmam volt az idén is együtt ünnepelni és imádkozni a római katolikus hittestvéreinkkel a templomuk védőszentje, Szent József tiszteletére szervezett búcsún. (Benedek Enikő)

A nőszövetség „életfája”

Március 29-én, a Háromszék-felsőfehéri Egyházkör Nőszövetsége vezetőképzőt tartott a Sepsiszentgyörgyi Unitárius Egyházközség gyűléstermében. A házigazda szerepet a lelkes sepsiszentgyörgyi nőszövetség tagjai vállalták. A kört alkotó húsz egyházközségből tizennégyen képviselték magukat: Árkos, Olthévíz, Vargyas, Bölon, Szentivánlaborfalva, Kökösi, Kőröspataki,

Árkos, Olthévíz, Vargyas, Bölon, Szentivánlaborfalva, Kökösi, Kőröspataki, Brassó, és a házigazda, Sepsiszentgyörgy asszonyai, akik vállalták az érkező vendégek fogadását és gazdag ellátását.

Egyházközségeinkben az asszonyok még akkor is munkálkodnak, ha nincs hivatalosan bejegyzett nőszövetség. Ilyenkor mindig azt mondjuk: „Asszonyi kezekre, munkára mindig is szükség van.” Ezért tartották fontosnak egy vezetőképző gyűlést megszervezni ebben a körben is, hisz a csoportmunka irányítására szükség van. A reggeli órában kezdődő tapasztalatcsere áhítattal indult, amelyet Finta Emese, Kálnok lelkész-nője tartott. Asszonyaink meghatódva énekelték: „Szívemet hozzád adom nelem”. Az UNOSZ elnöke, Asztalos Klára a nőszövetségi munkaszemlétről tartott előadást. Összefoglalta, milyen szerepe van egy vezetőnek abban, hogy „életfája” meghozza a maga termését. Az indíték megszületése, a felelősségvállalás, a közösségi munka szeretete szükséges a gazdag terméshez. A gyümölcs a jócselekedetek eredménye, amely azonban nem terem minden évben egyformán. „Istenben bízó unitárius asszonyok vagyunk, ahol a megbocsátásnak helye van” – foglalta össze mondandóját Asztalos Klára.

Paskucz-Szathmáry Viola – ugyancsak Kolozsvárról – a pályázatírás titkaiba vezetett be, hiszen a közösségek életben tartásának szempontjából a pénzforrások felkutatása és avatott „kiaknázása” nélkülözhetetlen. Majd Bodoki Andrea sepsiszentgyörgyi pszichológus bizonyította előadásával, hogy a jó vezetők mellett koherens csapatok összehangolt munkájára van szükség van a nőszövetségek háza táján is. A közös gondolkodásban, tervezésben együttes munkával sok mindent megvalósíthatunk.

A helyi asszonyok által készített ebédet közösen fogyasztottuk el. A konyhában hetvenen túli nénik szorgoskodtak. Isten adjon erőt a szorgos asszonyoknak, legyen egészségük még sok találkozás alkalmával a fehér abroszra gazdag terítéket varázsolni!

A. Gy.

Ismerjük meg asszonytestvéreinket!

A címben említett cél készített arra, hogy a sepsiszentgyörgyi nőszövetség megszervezze azt az esti találkozót, amelyre a környék unitárius nőszövetségeinek asszonyait is meghívta. Így szép számban eljöttek a szentivánlaborfalvi, kökösi, kőröspataki, árkosi, kálnoki asszonytestvéreink, hogy tanácsstermünkben mintegy hatvan asszony ismerkedjék egymással.

Találkozókat zsoltárelékléssel kezdtük. Segédlelkész-nőnk, Szabó Adél szívünkhöz oly közel férköző imáját két elmélkedés felolvasása követte Pávelka Éva és e cikk írója tolmácsolásában, *Te és az Isten* címmel.

A valódi ismerkedés csak ezután következett. Játékos formában minden nőtestvérünk bemutatkozott. Úgy éreztük, nevetéssel még inkább közel lehet kerülni egymáshoz. Segédlelkész-nőnk felírta egy táblára a nőszövetség általunk javasolt/összehordott tízparancsolatát, majd ismét mutogatós-kitalálós játékkal folytattuk összejövetelünket.

Egyházszerető asszonyaink süteményekkel, szendvicssel, teával, kávéval, ásványvízzel kínálták a vendégeket. Demeter Irénke székelly viccekkel szórakoztatott, majd tombolával zártuk együttlétünket. Úgy éreztük, csodálatos este volt! Asszonyaink igénye a közösségre itt is, most is beigazolódtott, és örömmel telt szívvel távozott mindenki. Éreztük az egy Isten szeretetét ebben a pár órában is. Sajnos ritkán vesszük észre, hogy a lehetőségeket többször ki lehetne és ki kellene használni – amíg csak erőnk, egészségünk engedi.

Az áldozatos munka gajagon gyümölcsözött, és reméljük, még sok ilyen szeretetben gazdag, Istentől megáldott együttlétre kerül majd sor, hogy ezáltal őseink hitét, vallását továbbadhassuk az ifjabb nemzedékeknek.

Váncsa Csilla

Küküllő-köri hírsaláta

Küküllődombó: a nőszövetség tagjai kéthetenként találkoznak. Március 15-én az ifjúsággal együtt adtak elő műsort; 22-én Sigmund Júliának az UNOSZ 2008-as konferenciáján elhangzott előadása kapcsán tartottak megbeszélést. Mindannyiunk által jól ismert női dalárdájuk szerepelni szokott minden ünnepen, a hiterősítő istentiszteleteken is. Önköltségeik fedezésére 100 tojásból készítették és értékesítették laskát.

Dicsőszentmárton: a nők csütörtökönként majdnem heti rendszerességgel gyűlnek össze. A Cedar Lane-i testvéregyháznak ajándék-kézimunkákat varrtunk, ezeket a lelkési család fogja áprilisi látogatása alkalmával a tengeren túlra vinni. Már-

cius 15-én nők, ifjak, férfiak közös műsorral idéztük fel az 1848–49-es eseményeket. Március 17-én városi szinten rendezett ünnepi műsor keretében adták át műemlék templomunkban – megőrzés végett – azt a zászlót, amelyet a Magyar Parlament elnök-asszonya adományozott a tanügyieknek a dicsőszentmártoni magyar anyanyelvű oktatás 135. évfordulóján.

Bethlenszentmiklós: a hagyományos farsangi bál után nőnap ünnepséget rendeztek március 8-án. Közben készülnek a köri közgyűlés fogadására.

A nők világ-imanapját megtartották: Küküllődombón, Dicsőszentmártonban, Medgyesen, Segesváron. Minden nőszövetség készíti kis varrottas négyszögét május 9-ére, amikor a bethlenszentmiklósi közgyűlésen össze fogjuk állítani a kör vándorabroszát.

Szabó Rozália

ifjúsági oldal

Húsvét

A tavasz megújulást jelent számomra, a hideg, morcosabb napok után felüdülést jelent. A hideg tél után olyan jó újra érezni és látni a nap meleg és vidám sugarait, a gólyákat a háztetőkön! Előbújnak a szebbnél szebb hóvirágok és ibolyák is, amelyek elborítják a dombokat és réteket, kirügyeznek a fák és bokrok, és felkel hosszú álmából a medve is. Ezek az apró dolgok teszik varázslatosá számomra a tavaszt.

Talán ezért is olyan varázslatos a húsvét ünnepe is, mert a természet csodálatos ébredésének a kezdetén ünnepeljük. Ha jobban belegondolok, mikor is ünnepelhetnénk és érezhetnénk át jobban az örök élet ünnepét, mint a természet fel-támadásának, megújulásának idején. A

húsvéti várakozás számomra mindenképpen örömteli, hiszen vége a télnek, itt a tavasz, új élet kezdődik a természetben.

A húsvét a kereszténység egyik legfontosabb ünnepe, és unitárius lévén számomra is az egyik legfontosabb ünnep, de a tavasz eljövételének üzenete is.

Napjainkban a húsvét már sajnos nem a régi hagyományoknak megfelelően zajlik. Mostanság már a piros tojás helyét egyre inkább átveszi a nyuszi formájú csokoládék, csokittojások, s már csak a tévében látni székelyruhás fiúkat, akik vödörrel locsolják a lányokat.

A húsvét egy fontos családi ünnep is, amikor akár távoli rokonok is meglátogatnak bennünket, vagy épp mi megyünk látogatóba. A mi családjunkban hagyományosan húsvét első napján templomba megyünk, majd ezt követően elfogyasztjuk az ünnepi ebédet.

Én és a családom próbáljuk megtartani a hagyományokat azáltal, hogy húsvét első napján édesanyámmal piros és más színű tojásokat festünk, különböző friss növények lenyomatait rakjuk a tojásra, és viasszal is hímezünk. A „hímzett” tojások elkészítése igencsak időigényes feladat, ezért ezeket általában a számomra különleges locsolóknak szoktam odaadni.

A kisöcsém is mindig izgatottan várja a húsvétot. Már hetekkel azelőtt kezdi tanulni a verset, nem is egyet, vicceseket és hagyományosabbakat – attól függően, hogy nagymamának vagy a kislányoknak szánja.

Húsvét másodnapján aztán felvesszük a legszebb ruhánkat, és míg a kisöcsém a versét szavalja valahol, valamelyik „virágszálnál”, én izgatottan várom a locsolófiúkat.

Györke Krisztina (11 éves)

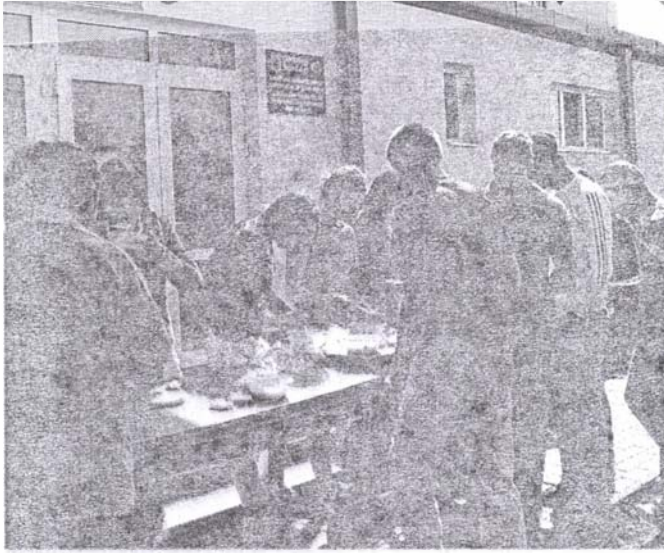
A nyárádszeredai sportnapról

2008. március 15-én, a nyárádszeredai ünnepi istentisztelet után sikerült a márciusi fiatalok szellemében gondolkodva hangot adni egy számunkra újszerű elképzelésnek, amely első sorban a kör sportszerető fiataljait célozta meg. Sándor Szilárd helybéli lelkésszel, valamint a körutazó csapattal (Adorjáni Csilla, Kedei Orsolya, Székely Emilia és jómagam) közösen vetük számba a Nyárád menti fiatalok erőit és hiányosságait, majd megpróbáltunk megoldást keresni néhány általános nehézségre. Akkoriban nagy gondnak számított, hogy a fiúk többnyire hiányoznak a kör egyleteinek tevékenységéből, így olyan rendezvény életre hívásával próbálkoztunk, amelynek elsődleges célja a fiúk bevonása volt. Szintén fontosnak tartottuk a szeredai fiatalok megszólítását – ami azóta sem teljesült maradéktalanul.

Amint ilyenkor lenni szokott, a körutazó fiatalok lelkesedéssel fogadták az elképzelést, és azonnal – jó szokásunkhoz híven – tervezésbe kezdtek. Nehezen sikerült formát találni a rendezvénynek, meghatározni a programtervet, s vigyázni arra, hogy együttlétünk tartalmi töltete ne merüljön ki a sportolásban.

Az első néhány találkozás a formálódás jegyében zajlott, a résztvevők száma 20 körül mozgott, minden együttlét újabb és újabb ötletekkel tette teljesebbé együttlétünket.

Mindenekelőtt köszönetet kell mondanunk Nagy Zsigmond köri felügyelő gondnoknak, aki a nyárádszeredai polgármesteri hivatal titkáráként az első perctől szívügyének tekintette rendezvényünket, s mindig közbenjárt azért, hogy programunk akadálymentesen folyjék. Ugyanakkor köszönet illeti a nyárád-

szeredai Bocskai István iskolaközpont vezetését, amelynek tagjai készségesen bocsátották rendelkezésünkre az iskola tantermeit és a tornatermeket. Ilyen támogatói háttérrel és segítséggel nem maradt más hátra, mint a rendezvény reklámozása és kiteljesítése.

Teljesen kidolgozott kerettel álltunk minden Maros-köri fiatal elé az első sportnapon. Rendezvényünk aztán lassan kinötte a gyerekcipőt, s az alkalomról alkalomra növekvő létszám bizonyította, hogy munkánk gyümölcse lassan beérőben van.

Már 2008 őszén megszületett a focibajnokság ötlete, s az elképzelést a küüllői egyházközségben is ismertettük, ahonnan két csapat is jelezte részvételi szándékát, de sajnos csak egy csapatnak sikerült benevezni a megmérettetésbe. A magyarsárosi fiatalok mezt is készítettek a januárban induló bajnokságra, s nagy létszámban, hatalmas lelkesedéssel azóta is aktív alakítói együttlétünknek.

Bár minden nagyon szépnek tűnt, s a létszám is lassan 60–80 közé emelkedett, elég hamar éreztük mindannyian, hogy vagy a néven vagy a sportnap tartalmán kell változtatnunk – mert a foci önmagában nem fedi le teljesen a sport fogalmkörét. A legnagyobb gondot a lányok sportolása jelentette, ugyanis nekik nem tudtunk megfelelő keretet biztosítani. A plakátfestés a csapatok számára, a közös főzőcskézés és az időnkénti labdajátékok (kosárlabda, röplabda, kézilabda), vagy az egyszer-kétszer bemutatott baranta igencsak erőltetve tudta elérni, hogy a lányok is szívesen, sportolási kedvvel készüljenek a találkozásainkra.

Azok a boldog szép napok

Egy öttagú kis csapat úgy döntött egy éve, hogy megváltoztatja a Nyárad menti fiatalok szürke hétköznapjait. Több óras tanakodás után felvetődött a kérdés, melyik az a tevékenység, amely érdekli a fiatalságot, és ami összegyűjti őket jó néhány órára. Elhatároztuk, hogy az általunk szőtt álmokat fontos megvalósítani, ahogyan Albert Schweizer mondta: „Embernek lenni nehéz, de másnak lenni nem érdemes.”

Ötleteinktől, álminktól és a megvalósítás lehetőségétől felbuzdulva eldöntöttük, hogy április 5-én megrendezzük

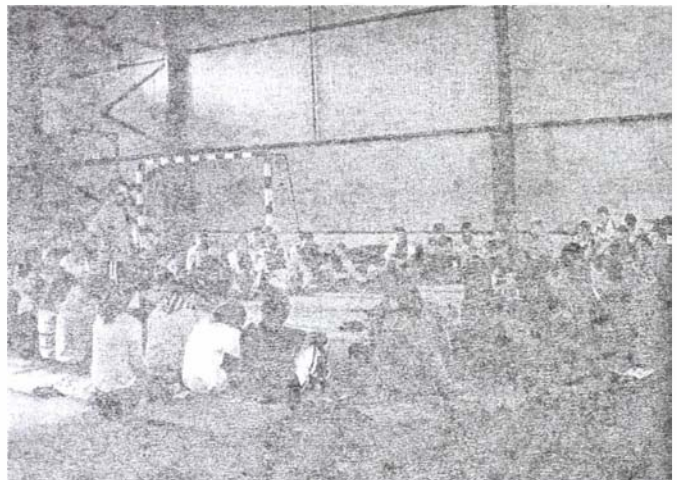
A mentőötlet februárban született, s utolsó találkozásunk során már egy újszerű labdajátékkal, a floorball-lal is sikerült megismerkednünk Izsák Lóránt és a szeretőm, Jakab Erika jóvoltából. Úgy néz ki, sikert aratott az újszerű labdajáték, s nemcsak a lányok, de a fiúk tetszését is elnyerte. Reményeink szerint a jövőben sikerül ezt a labdajátékot is az együttlét rendszeres programjává tenni – már csak azért is, mert lehetőséget teremt a fiúk és lányok közös játékára.

A másik sporttevékenységünk a sakk lesz. Ezt Lukácsi Alpár, Maros megye jeles sakkozója és a magyarsárosi ifjúsági egyesület tagja fogja irányítani.

Együttlétünk minden egyes alkalommal rövid ifjúsági isztentisztelettel és imával indul, majd a közös ebéd és ima teszi teljessé együttlétünket. Az ebéd utáni programrész többnyire kötetlen, s a résztvevők igénye szerint alakul. Választani lehet filmnézés, gitározás, tematikus beszélgetés vagy éppen a sportolás között. Az az elképzelés, hogy közös imával zárjuk együttlétünket, megvalósíthatatlannak tűnik, ugyanis a résztvevők távozása nem egyszerre történik. Mindezek ellenére programjaink lehetőséget teremtenek a középiskolás fiataloknak arra, hogy a teremtett világ védelméből és az egészséges életmódból, a mindennapi életben gyakorolt vallásosságból és a közösségek megtartó és formáló erejéből ízelítőt kapjanak. Fontosnak tartottuk, hogy a rendezvény alkalmával az egyetközi kapcsolatot is élénkebbé tegyünk, valamint ösztönözzük a fiatalokat a helyi kezdeményezésre.

Nagyjából ilyen hangulattal, ilyen tapasztalatokkal érkezett el rendezvényesorozatunk az egyéves évfordulójához.

Hegedűs Tivadar

Nyárádszeredában az első sportnapot. Az ötfős csapat rettentő izgalmossal állt neki szervezni, hiszen ez volt az első rendezvényük.

A fiúk fociztak. A minibajnokságot Farkas István nyárádszentmártoni társunk készítette elő, a főzés örömét Hegedűs Tivadar – később választott ifjúsági lelkészünk – és Adorjáni Csilla egyetemi hallgató vállalta fel, míg a háttérszervezés Székely Emília és az én feladatomból lett. A Nyárad mente minden tájáról érkeztek résztvevők: Nyárádszentmártonból, Nyárádgálfalváról, Jobbágyfalváról, és nem utolsósorban Marosvásárhelyről. Sándor Szilárd, a helybeli unitárius lelkész sokat segített a rendezvény létrejöttében.

folytatás a 18. oldalon

Kedei Orsolya

Azok a boldog szép napok

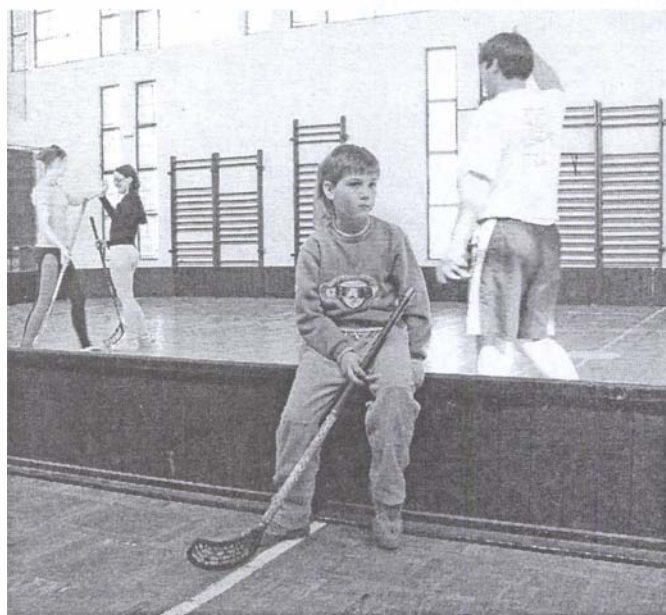
folytatás a 17. oldalról

Ez a kis csapat hónapról hónapra rendszeresen összegyűlt. Iskolakezdekéskor eldöntöttük, hogy szeretnénk kibővíteni kis csapatunkat, hogy még többen élvezhessék az együttlét és a sport közös élményét. Így az októberi sportnapon már a magyarsárosi csapat is részt vett. November utolsó szombatján 30 fiú gyűlt össze a nyárádszeredai iskola tornatermében. A lányok ezt a szombati napot inkább a tanulásnak szentelték és otthon maradtak. Azért, hogy velük is találkozhasunk, Mikulás napján köri találkozót szerveztünk Nyárádszentmártonban.

– Lesz sportnap ebben a hónapban? Mikor? Kik jönnek? – visszhangzott a marosvásárhelyi Bolyai Líceum falai közt. Látzott az izgalom, a testi-lelki rákészülés, és bár mindenki teljes erőbedobással tanult a félévzárásra, ott motoszkált az emberek szívében a kijelölt dátum. A kezdeményezők és segítők hetekkel azelőtt elkezdték a szervezést.

A nyárádszeredai tájat megvilágították a nap első sugarai. A tornyok úgy magaslottak az ég felé, mintha a templomok karjaikat szerették volna kinyújtani a messzeségbe. Az emberek is nyújtózkodni kezdtek ágyukban, amikor hárman megérkeztek az iskola kapuja elé. Háromjukat egy kisbusz követte, majd még egy, és még egy... Az emberek özönlöttek a sportterem felé, mintha csak cukrot osztogattak volna. Pillanatok alatt átöltöztek, és focira készen a pályán voltak. A lányok közül volt, aki az ebédet készítette elő, mások hatalmas kartonokat festettek az éppen mérkőző csapatok részére. Voltak, akik a Backamadarasról érkezett Mészáros Mózes gitárost segítették énekükkel.

Ebéd előtt a fiúk lejátszották az utolsó fordulókat, a lányok pedig karkötőket készítettek és énekeltek. Két bográcsban főztük a gulyást, amit később farkasétvággal fogyasztott mindenki.

A fáradtságot tengernyi más gond feledtette a résztvevőkkel, de az itt szerzett élmények mindenkiben nyomot hagytak, és türelmetlenség költözött be szívükbe, ami mindaddig ott is maradt, míg el nem érkezett a következő sportnapos szombat.

Azóta minden hónapban megrendezzük a sportnapot, amelyre egyre nő a jelentkezők száma. Köszönjük mindenkinek a soha el nem fogyó türelmet, és azt, hogy egy új, más világot hoztak létre számunkra, ahol mindenki otthon érezheti magát, és valóra válthatva rózsaszín felhőből szőtt álmait, a valóság világra nyitott kapui közt élhet.

Adj, király, katonát! – harmadszorra már

A Magyar Ifjúsági Tanács (MIT) idén harmadszorra szervezte meg az *Adj, király, katonát!* csoportos ifjúsági vetélkedőt. Az országos döntőre, 2009. március 21-re a sepsiszentgyörgyi Tanulók Házába több mint 50 gyermek érkezett Erdély különböző részeiről, amelyek a február folyamán megszervezett 17 (Barót, Brassó, Csernát, Csikszereda, Dés, Dicsőszentmárton, Homoródszentpál, Kolozsvár, Marosvásárhely, Maroszentgyörgy, Nagybánya, Nagyvárad, Nyárádszereda, Sándorhomok, Sepsiszentgyörgy, Szilágysomlyó és Vámosgálfalva) elődöntő díjazottjai voltak.

A vetélkedő az *Áldás, népesség* mozgalomhoz kapcsolódik. Célja, hogy a résztvevőkben az összeállított versenyanyag elolvasása után felértékelődjen a család szerepe. A vetélkedők által a családközpontú életszemlélet közvetítése a célunk, illetve a gyermek szerepének hangsúlyozása a család és a társadalom szempontjából. A verseny a IV–VIII. osztályos tanulókat célozza meg. Az említett korosztály (10–15 évesek) képezi azt a réteget, amely

a kamaszkor küszöbén, annak az elején egy még alakítható élet- és világszemlélet feltételez. A nemzeti eszmét zászlójjára tűző Magyar Ifjúsági Tanács 2007-ben első ízben szervezte meg ezt a vetélkedősorozatot, amely nagy sikernek örvendett mind a pedagógusok, mind a gyerekek (mintegy 350 résztvevő!) körében. 2008-ban megismételtük, akkor közel 500 gyerek kapcsolódott be Erdély különböző részeiről. Idén ezt a számot is sikerült túlszárnyalni, hiszen közel 800 gyerek vett részt a vetélkedőn.

A döntő megnyitója után nyomban elindult a lázas versengés, melynek levezetését, mint már korábban is, Rácz Norbert unitárius ifjúsági lelkész, az ODFIE elnöke vállalta több egyetemes társa segítségével. A vetélkedő elején az élet értelmét rejtő táskát rabolta el a gonosz boszorkány a királytól, a gyerekek feladata ennek visszaszerzése volt – amelyet több érdekes próba kiállításával kellett elérniük.

A gyerekek mind ügyesek, felkészültek voltak, sikerült jó útra téríteniük a boszorkányt, ezért szombaton mindenki

jutalomban részesült, és nemcsak ajándéktárgyakat vehettek át a kis vitézek, hanem egy-egy táborban is részt vehetnek majd a nyáron. A döntő partnereként az ODFIE idén is vállalta három gyerek táboroztatását a nyári unitárius gyermektáborok keretében.

A pontszám szerinti helyezések a következőképpen alakultak:

I. hely: Rácegresiek: Csíki Szabolcs (Szilágysomlyó), Fogarasi Eszter (Szőkefalva), Kotyál Gellért István (Nagybánya);

II. hely: a Tündérföldi segítség csapata: Bod Réka Barbara (Sepsiszentgyörgy), Bodnár Eszter (Sándorhomok), Márton Tünde (Homoródszentpál);

III. hely: a Három ördög: Erős Edina (Kolozsvár), Fehér Zoltán (Marosvásárhely), Hadnagy Ilma (Szőkefalva).

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet a továbbiakban is fontosnak tartja az *Áldás, népesség mozgalom* keretében elindított vetélkedősorozat támogatását.

Tökés Lehel

Kedves Gyermek, Barátaink!

Szeretettel köszöntelek Mindannyiokat. Íme, az utolsó pontszerzési lehetőség pályázatunkon! A következő lapszám-ban érdekes tudnivalókat, szórakoztató olvasmányokat kíná-lunk, de megfejtenivalókat már nem; a júniusban pedig az eredményhirdetést olvashatjátok. Tehát ha táborozni akartok, akkor most a Biblia lapozgatásával néhány pontot ráadásnak is szerezhetek. Válaszaitokat **június 1-jéig** a jól ismert címre várjuk:

Postán: **Fekete Levente**
527005 Aita Mare, str. Főút 349. Jud. Covasna,
illetve elektronikus postán: levente63@gmail.com

Május

(10 PONT)

Május a rituális szokások szerint a görögöknél Maia, a ró-maiaknál Maja termékenységi istennő nevéhez fűződik. A népi kalendárium „pünkösöd havának” nevezi, de az Ikrek havának is hívják. Május egyik legjelentősebb ünnepén az édesanyákat köszöntjük.

Az anyák napjának rövid történetét megtalálhatjátok e lap-számunk 3. oldalán. Az ott említett Anna Jarvis – az a phila-delphiai hölgy, akinek nevéhez az ünnep „megalapozása” fűző-dik –, amikor rájött, hogy ez a nap is a kereskedők célpontjává vált, elkeseredésében már nem akarta nevét adni az anyák napi ünnepségekhez, sőt hevesen tiltakozott az elüzletiesítés ellen. Mi is szeretnénk, ha Ti most kissé másként ünnepelnétek Édes-anyákat, mint eddig. Próbáljátok úgy szervezni a napot, hogy Édesanyákat mentesítsétek a mindennapi gondoktól, leg-alább ezen az ünnepen. Egy csokor virágot vásárolni valami jel-képes ajándékkal – az a legkönnyebb. De Ti most inkább kicsit jobbakk legyetek, mint máskor. Kérjétek Édesapátok segítségét és végezzétek Ti el a ház körüli munkát. Lehet kirándulást is szervezni, esetleg a nagyszülők meglátogatását, és akkor együtt ünnepelni. Ti tudjátok a legjobban, hogy Édesanyátok minék örülne leginkább. Azt tegyétek! Aztán írjátok meg, hogy mi-lyenre sikerült a nap.

Szókeresés

(10+10+10 PONT)

Rabindranath Tagore: Anyaság

– Honnan jöttem? – kérdezte édesanyját a gyerek. – Hol szedtél fel engem?

Az anya keblére vonta magzatát, majd könnyes mosollyal szólt:

– Szívemben rejtőzködtél, kedvesem, mint örök vágy. Jelen voltál játékaiban babáiban, és ha istenszobrot gyúrtam agyagból, téged formáltalak öntudatlan. Házunk istenségében is téged tiszteltünk. Éjfél reményegekben és szerelmem-ben, sőt már az anyám álmaiban is. Otthonunk halhatatlan ör-zőszelleme táplált emberöltők óta. Leánykoromban, amikor szirmaim bontogatta lelkem, virágillatként lebegtél fölöttem. Szelid lényed úgy virágzott tagjaimban, miként felhő bíborfénye nap-felkelte előtt. Ég küldötte kedvenc, hajnal ikertestvére, a földi lét nagy folyama partra vetett bennem. Arcodba nézek, és meg-foghatatlan érzés tölt el: te, ki mindnyájunké vagy, enyém lettél. Félelmemben, hogy elveszítelek, magamhoz szorítalak erősen. varázslat két gyöngé zárta a legdrágább kincsét.

A rövid írás utolsó sorának néhány szavát elrejtettük. A sza-vak megtalálásához a Biblia lapozására van szükséged.

Az *első* hiányzó szó az alábbi csigarejtvényben van elrejtve. Indulj a kijelölt négyzetektől, az óramutató irányában és íro-gasd ki szépen sorban a megtalált neveket. Lesznek furcsa ne-vek is, de ne lepődj meg, inkább ellenőrizd a Bibliában. A nevek kezdőbetűit kell sorban összeolvasnod, és máris beírhatod az *első* hiányzó szót.

I	L	A	Á	D	Á
L	A	S	A	L	S
E	R	C	I	O	Á
D	O	P	P	M	R
Á	P	R	O	É	A

1. név: Mózes felesége (2Móz 2,21),
2. név: Heródiás lánya, táncáról híres (Mt 14,3–11),
3. név: Moábita nő, Kil-jon felesége (Ruth 1,4),
4. név: Sámson felesége (Bír 16,4–20),
5. név: A hettita Élón lánya (1Móz 36),
6. név: Ábra-hám felesége. (1Móz 11,29)

A *második* szó az alábbi név-rejtvény megfejtésével lesz ol-vasható a kijelölt függőleges sorban.

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

- Keresztény nő, aki Pált értesítette a korintusi versengésekről.
Jelentése: „fiatal hajtás” (1Kor 1,11)
- Dávid ötödik felesége, Sefatjá anyja.
Jelentése: „az élet üdésége” (1Krn 3,3)
- Jákób kedvenc felesége.
Jelentése: „bárány” vagy „anyajuh” (1Móz 28)
- Moábita nő, Naómi fiának, Kiljonnak a felesége (Ruth 1,4.14)
- Lázár és Mária nővére. Jelentése: „tanítónő, úrnő” (Lk 38)
- Dávid későbbi felesége. Jelentése: „eskü leánya” (2Sám 11)
- Dávid második felesége, Dániel anyja.
Jelentése: „az én anyám örvendezik”. (1Sám 25)

A *harmadik* szónak a kulcsa egy igazi kereszt-rejtvény. A ki-jelölt vízszintes sor tartalmazza.

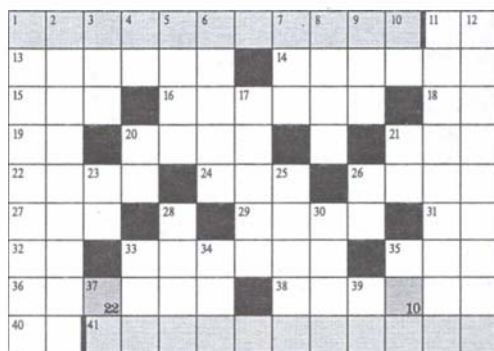
1	2		3	4	
5			6		
7		8			
9				10	11
12					
			13		
14					

Vízszintes: 1. Megfejtés. 5. Gya-korító szó. 6. Szaggat. 7. Sokat tud. 9. Loránd becézve. 12. Formák. 13. ...-fut. 14. Kalács jelzője.

Függőleges: 1. Illatos virág, de női név is lehet. 2. Gárdonyi Géza novellájának címe Első ... 3. Átsuhanó. 4. A szol hang betűjele a zenében. 8. Időmutató (Ó=O) 10. ... Ferenc (1828–1905) refor-mátus lelkész, író. 11. Meztelen emberi testet ábrázoló grafika.

Híres unitáriusok – 4 (rejtvény-sorozat)

Vízszintes: 1. Író, utazó, a „legnagyobb székely” (1830–1890), főműve. A Székelyföld leírása, 11. Ezerszáz, római számmal. 13. Egyiptom fővárosának lakója. 14. Van ilyen bútor is, óra is. 15. Hordómérték. 16. Tengeristen volt az ókori görögöknél. 18. Libahang. 19. Fába vés. 20. Tölgyfa termése. 21. Kell ..., nem elég. 22. Koros. 24. Lamartine verse. 26. A Nílus forrástava. 27. Sürgetés. 29. Juhszállás. 31. Kutya. 32. Bákó központja! 33. Nála lentebbi helyre taszit. 35. Kén, kálium és jód vegyjele. 36. Jégtáblák levonulása a folyón. 38. Fejet dacosan lehajt. 40. Koró közepel! 41. Régész, történész, festőművész, tanár, a kettős honfoglalás elméletének megalkotója volt (1910–1998).

Függőleges: 1. Csőrös agyafuvólán játszó. 2. Kikötői daru-féle. 3. Idegen szavakban jelentése: élet. 4. Cipészszerszám. 5. Dal. 6. Juh. 7. ... it Be, Beatles-sláger. 8. Alvás közben látjuk. 10. Szatmár megye rendszám-jele. 11. Dalban elmond. 12. Lassú állat, a gyermekdalban. 17. Nyilvántartásba vesz. 20. Marospartok! 21. E napon. 23. Rég élt előd. 25. Hibáztató. 26. Üres tál! 28. Földbe temet. 30. Orosz férfinév. 33. Lenti helyre. 34. Nagy kártyalap. 35. Fában perceg. 37. Japán és luxemburgi autójel. 39. Súly két vége!

Egyszerű!

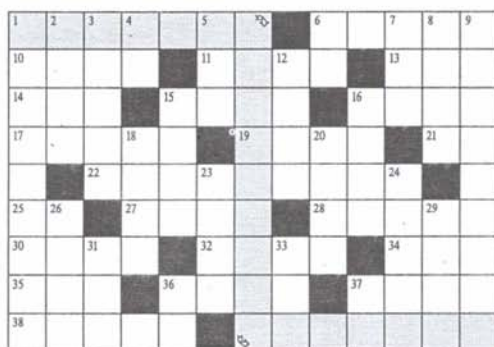
Izompacsirta pasi a barátnője hálószobájában enyeleg, amikor kintől zaj hallatszik.

– Menekülj, itt a férjem! – ijed meg a nő.

– Hol a hátsó kijárat? – kérdezi a férfi.

– Jaj, olyan nincs! – ijed meg a hölgy.

– ...? – kérdezi a pasas. (Poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A vicc poénja. 6. Mókus lakása. 10. Hasad a tó jege. 11. Magyar város, atomeróműve van. 13. Szótoldalék. 14. Halotti lakoma. 15. Mózes öt könyve. 16. Párizs repülőtere. 17. Női név. 19. Német autómárka. 21. Középen kiad! 22. Nagy tömeg vásárcor. 25. Éjfél. 27. Szerencsétlenség. 28. Hunor és Magor anyja. 30. Előkelő, kiváltságos. 32. Megrázkódtatás. 34. Pára. 35. Biztonsági szerkezet. 36. Kővér gyerek. 37. Esküdzökik ...-földre. 38. Mártás.

Függőleges: 1. Valamire magyarázatot kereső. 2. Svájci város. 3. Vonuló madár. 4. Puha fém. 5. Öreg bácsi. 6. Fluor és kén vegyjele. 7. Szaglós szerv. 8. Spanyol festő volt (Salvador). 9. Kissé régies mutató névmás. 12. Kerti számszám. 15. Marx írt róla könyvet. 16. Halászok által használt fém. 18. Egyiptomi keresztény. 20. Nagy mesemondók személyneve. 23. ...lapu, hegyi, vörösvirágú gyógynövény. 24. Gyümölcs-féle. 26. Lovas nép volt. 29. Disznó. 31. Pusztít. 33. Csónakgerinc. 36. Páros adat! 37. Lángol.

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A fenti első keresztrejtvény megfejtését (Híres unitáriusok – 4) a januári számunkban közzétett űrlapba kell bevezetni (vagyis egyelőre nem kell beküldeni szerkesztőségünkhez! Ezek a rejtvények a decemberig tartó nagy pályázat részét képezik.)

Második rejtvényünk (Egyszerű!) megfejtését június 5-éig várjuk Olvasóinktól. A helyes megfejtés beküldői között könyvnyereményt sorsolunk ki.

Szerzőink: Adorjáni Gyöngyvér ny. postatisztviselő (Sepsiszentkirály), dr. Albert Zsigmondné ny. orvos (Sepsiszentgyörgy), Ambrus Judit ny. tanár (Korond), dr. Ábrám Zoltán, orvos, egyetemi oktató (Marosvásárhely), Benedek Enikő út- és hídépítő almérnök (Segesvár), Buzogány-Csoma István lelkész (Nagyvárad-Bihar), Czire Alpár fotográfus (Székelykeresztúr), Gál Zoltán lelkész (Gagy), Györke Krisztina diák (Székelyudvarhely), Hegedűs Tivadar lelkész (Szentháromság-Kisadorján), Jenei Sándor Levente lelkész (Szabéd), Kedei Orsolya diák (Marosvásárhely), Lőrinczi Károly ny. lelkész (Aranyosrákos), Máthé Éva újságíró (Szekszárd), Mikó Ferenc gy. s. lelkész (Székelykeresztúr), Moldován Szeredai Noémi lelkész (Csekefalva), Molnár Melinda újságíró (Székelyudvarhely), Nagy Adél lelkész (Recsenyéd), Pavelka Attila kórházlelkész (Marosvásárhely), Pálffy Anna-Mária lelkész (Ikland-Nagyernye), Simó Melinda pszichológus (Homoród-jánosfalva), Szabó Rozália vegyész-mérnök (Dicsőszentmárton), Tókécs Lehel egyetemi hallgató (Kolozsvár), Váncsa Csilla magángazdálkodó (Sepsikőröspatak)

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Czire Szabolcs főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Tördelés: Ruzsa István
Korrekció/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,

B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

e-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:

Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.

15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat nem teszünk közzé.

Kéziratokat nem őrünk meg,
és nem küldünk vissza.

Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.

A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.